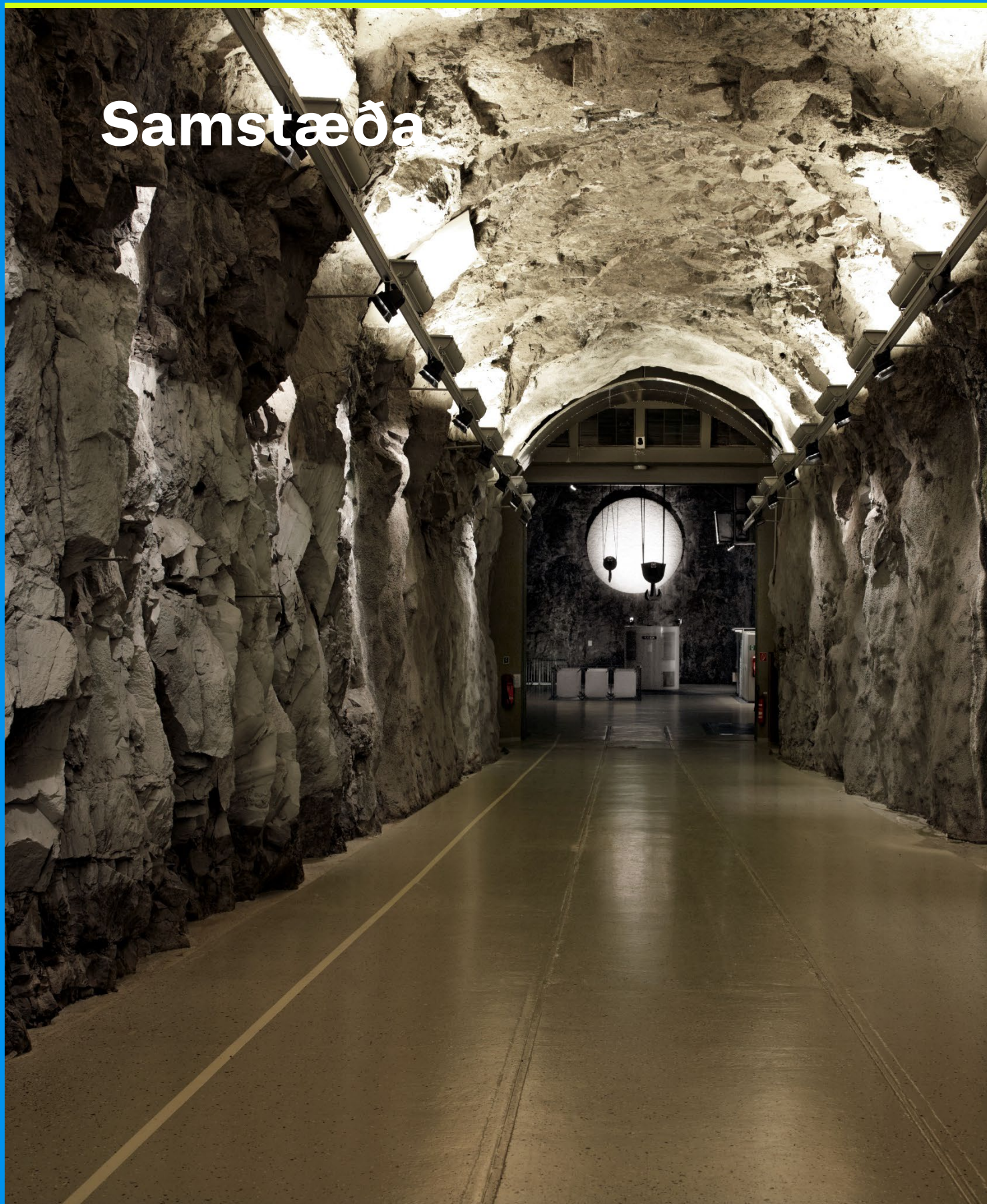

Samstæða

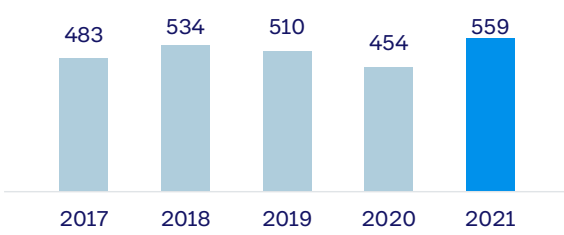
Efnisyfirlit

Lykilstærðir.....	3
Helstu upplýsingar.....	4
Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	6
Áritun óháðra endurskoðenda.....	8
Rekstrarreikningur	12
Yfirlit um heildarafkomu	13
Efnahagsreikningur	14
Eiginfjáryfirlit.....	15
Sjóðstreymisyfirlit	16
Skýringar.....	17
Viðauki I; Stjórnarháttayfirlýsing	48
Viðauki II; Ófjárhagsleg upplýsingagjöf	55

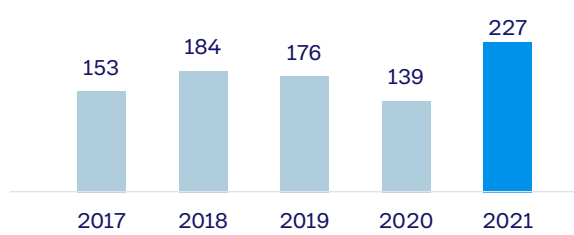

Lykilstærðir

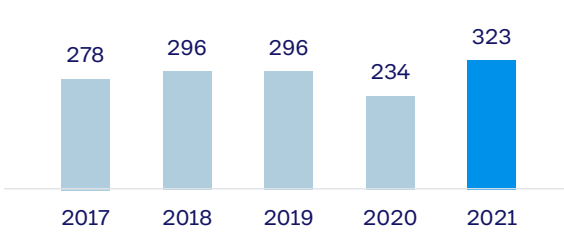
Rekstrartekjur

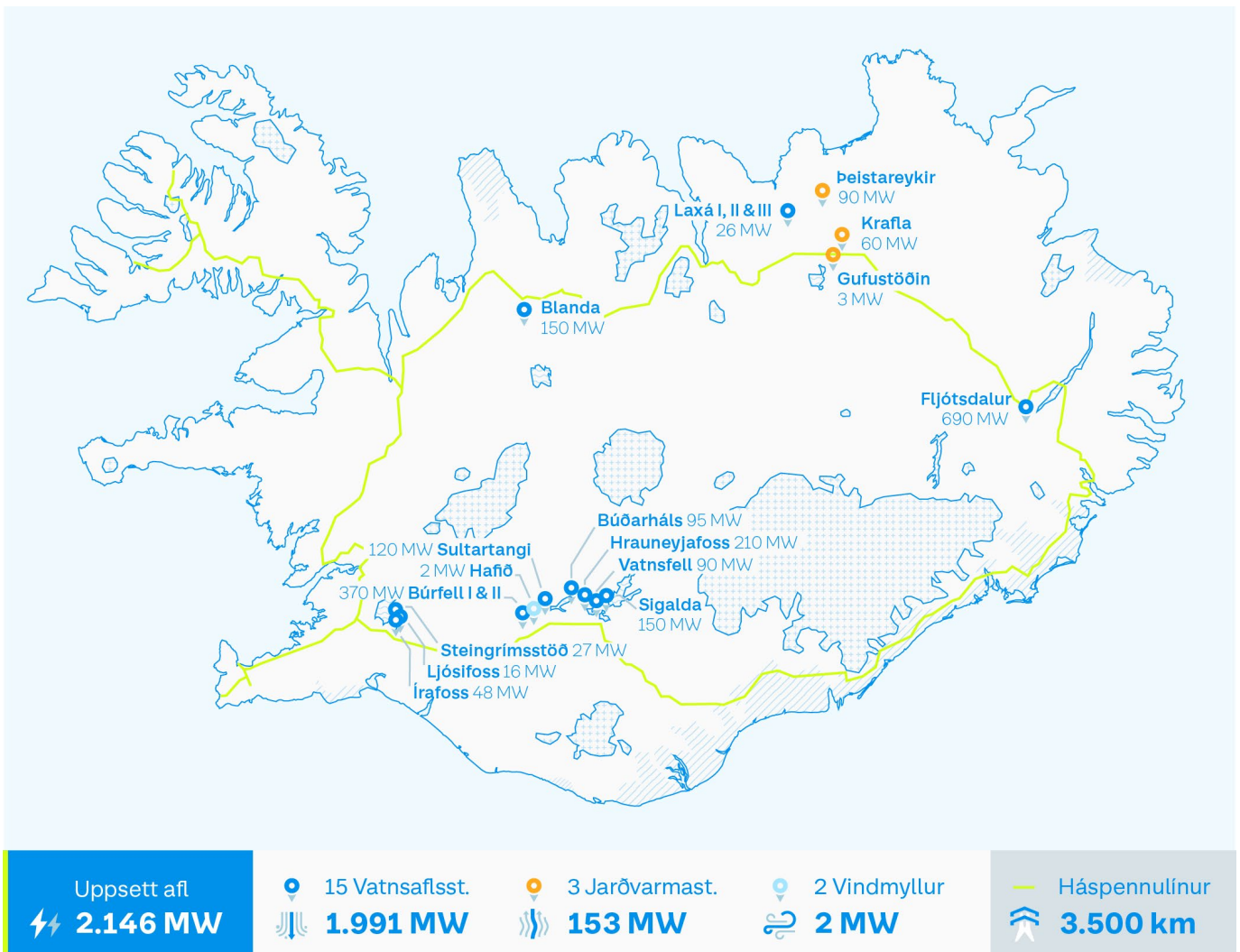
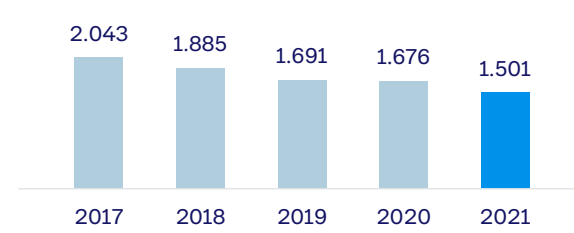
Hagnaður fyrir óinnleysta fjármagnsliði

Handbært fé frá rekstri

Nettó skuldir

Helstu upplýsingar - óendurskoðað

Framsetning stjórnenda á rekstri Landsvirkjunar

	2021	2020	2019	2018	2017
Rekstur					
Rekstrartekjur	617.703	448.276	499.547	538.455	491.175
Innleystar áhættuvarnir	(58.881)	5.262	10.047	(4.534)	(8.098)
Rekstrartekjur samtals	558.822	453.538	509.594	533.921	483.077
Rekstrar- og viðhaldskostnaður	(133.842)	(127.214)	(131.106)	(144.041)	(137.503)
Rekstrarhagnaður án afskrifta (EBITDA) ..	424.980	326.324	378.488	389.880	345.574
Afskriftir og virðisýrnun	(138.722)	(128.967)	(134.779)	(125.448)	(127.086)
Rekstrarhagnaður (EBIT)	286.258	197.357	243.709	264.432	218.488
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(58.914)	(58.651)	(67.681)	(80.178)	(64.844)
Áhrif hlutdeildarféлага	(248)	(12)	(27)	(179)	(228)
Hagnaður fyrir óinnleysta fjármagnsliði ..	227.096	138.694	176.001	184.075	153.416
Óinnleystir fjármagnsliðir:					
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða	33.455	970	(1.323)	(49.410)	84.494
Gangvirðisbreytingar annarra afleiða	(46.301)	(12.726)	(8.011)	24.878	(12.990)
Óinnleystur gjaldeyrismunur	12.031	(8.189)	8.290	21.014	(60.745)
	(815)	(19.945)	(1.044)	(3.518)	10.759
Hagnaður fyrir tekjuskatt	226.281	118.749	174.957	180.557	164.175
Tekjuskattur	(77.703)	(40.131)	(60.079)	(59.528)	(56.211)
Hagnaður	148.578	78.618	114.878	121.029	107.964
Efnahagur					
Heildareignir	4.446.381	4.348.344	4.381.633	4.451.081	4.506.392
Eigið fé	2.368.767	2.235.135	2.235.399	2.163.056	2.063.112
Skuldir	2.077.614	2.113.209	2.146.234	2.288.025	2.443.280
Nettó skuldir *	1.500.786	1.675.804	1.691.462	1.884.603	2.042.642
Sjóðstreymi					
Veltufé frá rekstri (FFO)	366.970	266.263	312.322	316.336	282.774
Handbært fé frá rekstri	323.299	234.084	295.764	295.761	277.937
Fjárfestingar	(113.035)	(111.550)	(82.420)	(150.864)	(253.740)
Fjármögnun	(204.453)	(142.399)	(218.261)	(151.876)	(45.282)
Lausafé					
Handbært fé í árslok	97.560	91.963	110.487	116.278	126.544
Óadregin lán	170.000	280.000	180.000	353.155	421.363
Lausafé alls	267.560	371.963	290.487	469.433	547.907
Kennitölur					
Arðsemi eiginfjár	6,6%	3,5%	5,3%	5,9%	5,5%
Eiginfjárhlutfall	53,3%	51,4%	51,0%	48,6%	45,8%
Vaxtaþekja (EBITDA / nettó vaxtagjöld)	7,23x	5,66x	5,55x	4,76x	5,53x
Veltufé frá rekstri / nettó skuldir	24,5%	15,9%	18,5%	16,8%	13,8%
Veltufé frá rekstri / vaxtagjöld	6,17x	4,52x	4,41x	3,72x	4,35x
Nettó skuldir / EBITDA	3,53x	5,14x	4,47x	4,83x	5,91x
Lánshæfiseinkunn án ríkisábyrgðar í lok árs					
Standard & Poor's	BBB+	BBB	BBB	BBB	BBB
Moody's	Baa1	Baa1	Baa1	Baa2	Baa3

* Nettó skuldir eru vaxtaberandi skuldir að frádregnu handbæru fé

Ársfjórðungsýfirlit 2021 - óendurskoðað

Framsetning stjórnenda á rekstri Landsvirkjunar frh.

	1. ársfj.	2. ársfj.	3. ársfj.	4. ársfj.	Samtals
Rekstrartekjur					
Raforkusala	110.378	117.879	131.094	158.438	517.789
Innleystar áhættuvarnir	(5.118)	(9.902)	(18.572)	(25.289)	(58.881)
Flutningstekjur	21.301	21.531	21.076	25.258	89.166
Aðrar tekjur	4.147	1.747	1.351	3.503	10.748
	130.708	131.255	134.949	161.910	558.822
Rekstrargjöld					
Orkuvinnsla	12.732	11.652	13.044	11.777	49.205
Flutningskerfi	7.780	8.933	6.755	8.636	32.104
Almennar rannsóknir	1.963	2.386	2.537	3.781	10.667
Annar rekstrarkostnaður	10.407	10.109	9.310	12.040	41.866
Afskriftir og virðisryrnun	34.128	34.779	34.985	34.830	138.722
	67.010	67.859	66.631	71.064	272.564
Rekstrarhagnaður	63.698	63.396	68.318	90.846	286.258
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)					
Vaxtatekjur	150	168	158	154	630
Vaxtagjöld	(13.648)	(14.221)	(13.822)	(17.739)	(59.430)
Innleystur gjaldeyrismunur	(60)	(109)	85	(30)	(114)
	(13.558)	(14.162)	(13.579)	(17.615)	(58.914)
Áhrif hlutdeildarféлага	0	(82)	(85)	(81)	(248)
Hagnaður fyrir tekjuskatt og óinnleysta liði	50.140	49.152	54.654	73.150	227.096
Óinnleystir fjármagnsliðir:					
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða	3.124	18.276	27.842	(15.787)	33.455
Gangvirðisbreytingar annarra afleiða	(12.087)	(26.784)	(20.116)	12.686	(46.301)
Óinnleystur gjaldeyrismunur	5.224	(4.282)	8.423	2.666	12.031
	(3.739)	(12.790)	16.149	(435)	(815)
Hagnaður fyrir tekjuskatt	46.401	36.362	70.803	72.715	226.281
Tekjuskattur	(15.448)	(12.214)	(23.352)	(26.689)	(77.703)
Hagnaður	30.953	24.148	47.451	46.026	148.578
Skipting hagnaðar:					
Eigendur móðurfélags	27.720	21.572	43.722	43.034	136.048
Minnihluti í dótturfélögum	3.233	2.576	3.729	2.992	12.530
	30.953	24.148	47.451	46.026	148.578
Úr sjóðstreymi					
Handbært fé frá rekstri	85.443	78.097	75.524	84.235	323.299
Aðrir mælikvarðar fyrir Landsvirkjun móðurf.					
Uppsett afl í lok árs (MW)	2.146	2.146	2.146	2.145	2.000
Meðalv. stórnotendur án flutnings USD/MWst*	32,7	21,1	23,2	23,3	21,4
Meðalv. forgangsocka án flutnings ISK/kWst	5,3	5,3	5,0	4,8	4,6
Selt magn (GWst)	14.052	13.336	14.028	14.753	14.325
Rannsókn- og þróunarkostnaður	11.941	10.916	11.823	14.824	20.004
Slysatíðni: H200**	0,3	0,3	0,3	0,6	0,0

* Flutningskostnaður er dreginn frá í útreikningi á meðalverði

** H200 er fjöldi fjarvistarslysa á hverjar 200.000 vinnustundir

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Tilgangur Landsvirkjunar er að stunda starfsemi á orkusviði ásamt annarri viðskipta- og fjármálastarfsemi samkvæmt ákvörðun stjórnar hverju sinni. Samstæðuársreikningur fyrirtækisins tekur, auk móðurfélagsins, til fjögurra dótturfélaga, Landsnets hf., Orkufjarskipta hf., Icelandic Power Insurance Ltd. og Landsvirkjunar Power ehf.

Ársreikningur Landsvirkjunar fyrir árið 2021 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga. Bandaríkjadalur (USD) er starfrækslugjaldmiðill fyrirtækisins og eru fjárhæðir í ársreikningnum birtar í þúsundum Bandaríkjadala.

Rekstrartekjur samstæðunnar námu 558,8 milljónum USD á árinu 2021 samanborið við 453,5 milljónir USD árið á undan. Tekjur hækka því um 105,3 milljónir USD. Hækkunin er aðallega tilkomin vegna hækkunar á heimsmarkaðsverði á áli og raforkuverði á Nord Pool markaði. Rekstrargjöld námu 272,6 milljónum USD á árinu 2021 en voru 256,2 milljónir USD árið 2020. Rekstrarhagnaður fyrirtækisins var því 286,3 milljónir USD á árinu 2021 samanborið við 197,4 milljónir USD árið á undan.

Landsvirkjun hefur gert afleiðusamninga í því skyni að stýra áhættu í rekstri fyrirtækisins. Samningar hafa verið gerðir vegna vaxtaáhættu og gengisáhættu, en auk þess hafa verið gerðir afleiðusamningar til þess að verjast áhættu vegna sveiflna í markaðsverði á áli og raforku á Nord Pool markaði, þar sem hluti rekstrartekna ræðst af því.

Fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur námu 59,7 milljónum USD á árinu 2021, en á árinu 2020 voru fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur 78,6 milljónir USD. Breytingin á milli ára nemur 18,9 milljónum USD. Breytingin er að mestu vegna tekjufærðs gjaldeyrismunar sem var gjaldfærður gjaldeyrismunur árið áður. Hagnaður fyrir óinnleysta fjármagnsliði nam 227,1 milljón USD á árinu en var 138,7 milljónir USD árið 2020. Samkvæmt rekstrarreikningi nam hagnaður ársins 148,6 milljónum USD en árið áður var hagnaður að fjárhæð 78,6 milljónir USD.

Eigið fé í árslok 2021 nam 2.368,8 milljónum USD, en 2.235,1 milljón USD í árslok 2020 samkvæmt efnahagsreikningi og leggur stjórn félagsins til að hagnaður ársins verði færður til hækkunar á eigin fé. Stjórn félagsins fyrirhugar að gera tillögu á aðalfundi um arðgreiðslu til eigenda að fjárhæð 120 milljónir USD í samræmi við arðgreiðslustefnu Landsvirkjunar, en vísar að öðru leyti til skýringa í ársreikningnum og eiginfjárfirlits varðandi breytingar á eiginfjárreikningum. Landsvirkjun er sameignarfyrirtæki ríkissjóðs og Eignarhluta ehf. Ríkissjóður á 99,9% eignarhluta í fyrirtækinu og Eignarhlutir ehf. 0,1%.

Handbært fé í árslok nam 97,6 milljónum USD og óáðregin lán 170,0 milljónum USD. Lausafé og óáðregin lán í árslok námu því 267,6 milljónum USD. Handbært fé frá rekstri nam 323,3 milljónum USD. Samstæðan tók lán á árinu að fjárhæð 160,1 milljón USD og greiddi niður skuldir um 309,1 milljón USD. Handbært fé hækkaði um 5,6 milljónir USD á árinu.

Áhrif COVID-19 faraldursins á rekstur og stöðu Landsvirkjunar

Þótt áhrif COVID-19 hafi verið lítil á árinu er faraldrinum ekki lokið og óljóst hvornig hann mun þróast. Engar vísbendingar eru þó um veruleg neikvæð áhrif.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Stjórnarhættir

Stjórn Landsvirkjunar leitast við að viðhalda góðum stjórnarháttum og hefur til hliðsjónar leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands í samstarfi við Samtök atvinnulífsins og Nasdaq Iceland. Stjórnarháttayfirlýsingu stjórnar er að finna í viðauka með ársreikningnum. Frekari upplýsingar um stjórnarhætti móðurfélagsins og áhættustýringu er ennfremur að finna í skýringum nr. 30 til 41 og viðaukum með ársreikningi. Landsnet hf. hefur birt upplýsingar um stjórnarhætti í viðauka við ársreikning sinn.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Samkvæmt lögum um ársreikninga skulu einingar tengdar almannahagsmunum veita upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif í tengslum við umhverfis-, samfélags- og starfsmannamál, stefnu í mannréttindamálum, hvernig það spornar við spillingar- og mútumálum auk stuttrar lýsingar á viðskiptalíkani félagsins og fleira. Gerð er grein fyrir stefnu og árangri félagsins í þessum málum í viðauka með ársreikningnum. Landsnet hf. hefur birt upplýsingar um ófjárhagslega upplýsingagjöf í viðauka við ársreikning sinn.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra er ársreikningur samstæðunnar í samræmi við alþjóðlega reikningskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga og er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 31. desember 2021 og rekstrarafkomu samstæðunnar og breytingu á handbæru fé á árinu 2021.

Jafnframt er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn og skýrsla stjórnar fyrir árið 2021 gefi glöggt yfirlit um árangur af rekstri samstæðunnar, stöðu hennar og þróun og lýsi helstu áhættuþáttum sem samstæðan býr við.

Stjórn og forstjóri staðfesta hér með samstæðuársreikninginn með undirritun sinni.

Reykjavík, 18. febrúar 2022.

Í stjórn félagsins:

Jónas Þór Guðmundsson

Álfheiður Ingadóttir

Gunnar Tryggvason

Hákon Hákonarson

Jón Björn Hákonarson

Forstjóri:

Hörður Arnarson

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og eigenda Landsvirkjunar

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Landsvirkjunar fyrir árið 2021. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjáryfirlit, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2021, efnahag hennar 31. desember 2021 og breytingu á handbæru fé á árinu 2021, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga.

Álit okkar er í samræmi við þær upplýsingar sem koma fram í endurskoðunarskýrslu okkar til endurskoðunarnefndar Landsvirkjunar í samræmi við 11. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda hér að neðan. Við erum óháð Landsvirkjun í samræmi við alþjóðlegar siðareglur (IESBA Code) fyrir endurskoðendur sem og siðareglur sem eru viðeigandi við endurskoðun á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra reglna. Þar með talið, í samræmi við okkar bestu þekkingu, höfum við ekki veitt Landsvirkjun, eða þar sem við á, móðurfélagi þess eða dótturfélögum innan Evrópusambandsins, óheimilaða þjónustu sem um getur í 1. mgr. 5. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Megináherslur við endurskoðunina

Megináherslur við endurskoðunina eru þau atriði sem að okkar faglega mati hafa mesta þýðingu fyrir endurskoðun okkar á samstæðuársreikningi Landsvirkjunar árið 2021. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á samstæðuársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á hann. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Megináherslur við endurskoðun	Hvernig við endurskoðuðum megináherslur
Raforkusala Stærstur hluti tekna af raforkusölu Landsvirkjunar kemur frá stórnotendum eða yfir 80%. Tekjurnar byggja á afhentu magni og sammingsbundnum verðum sem eru háð ákveðnum skilyrðum. Vegna umfangs og breytileika í verðum teljum við að raforkusala til stórnotenda sé ein af megináherslum í endurskoðuninni.	Við endurskoðun okkar á raforkusölu til stórnotenda höfum við farið yfir það innra eftirlit sem til staðar er hjá Landsvirkjun við útreikning á tekjum og samþykktarferli við gerð tekjуреikninga. Við höfum farið yfir útreikninga á einingaverðum meðal annars með því að fara yfir forsendur þeirra og borið saman við sammingsákvæði og opinberar upplýsingar ásamt því að staðfesta að selt magn sé í samræmi við mælingar.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Virðismat aflstöðva

Meðal rekstrarfjármuna eru aflstöðvar og er bókfært verð þeirra í árslok 3.046 milljónir USD. Eignirnar eru færðar á kostnaðarverði að frádrögnum afskriftum og virðisrýrnun.

Virði aflstöðvanna er háð mati stjórnenda á væntum nýtingartíma þeirra og þar sem að þær eru stærsta eignin teljum við virðismat þeirra vera megináherslu við endurskoðun okkar.

Að því er varðar mat á virði aflstöðvanna vísuð við í skýringu 9 um rekstrarfjármuni og skýringu 52 um mikilvægar reikningsskilaaðferðir.

Við fórum yfir virðisrýrnunarpróf stjórnenda á aflstöðvum. Við endurskoðunina fórum við yfir þá aðferðarfræði sem beitt er við virðisrýrnunarprófið og hvort breytingar hafi orðið á henni á milli ára. Við yfirferð okkar á virðisrýrnunarprófinu fórum við yfir helstu forsendur stjórnenda m.a.:

- Áætlanir sem þeir byggja á við útreikninga í virðisrýrnunarprófinu.

- Hver arðsemiskrafan (WACC) er og með hvaða hætti hún er reiknuð og forsendur útreikninganna.

Við fórum yfir hvort útreikningar í virðisrýrnunarprófinu væru unnir í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla og einnig lögðum við mat á hvort að skýringar í ársreikningnum varðandi virðismat aflstöðvanna væru viðeigandi.

Virðismat flutningsvirkja

Flutningsvirki Landsnets, dótturfélags Landsvirkjunar sem eru hluti af samstæðureikningi Landsvirkjunar, eru færð samkvæmt endurmatsaðferð og nam bókfært verð þeirra í árslok 809 milljónum USD. Virðismat þeirra er háð mati stjórnenda og því teljum við það vera megináherslu við endurskoðun okkar.

Endurmat er framkvæmt með reglubundnum hætti, þegar stjórnendur meta það að verulegar breytingar hafi orðið á rekstrarvirði eignanna. Mat á rekstrarvirði eignanna er byggt á sjóðstreymisgreiningu. Eignirnar voru endurmetnar í lok árs 2021.

Að því er varðar mat á virði eignanna, vísuð við að öðru leyti í skýringu 9 um rekstrarfjármuni og í skýringu 52 um mikilvægar reikningsskilaaðferðir.

Endurskoðun okkar beindist að mati stjórnenda á rekstrarvirði flutningsvirkja í árslok 2021. Við fórum yfir aðferðarfræði virðismatsins og hvort breytingar hafi orðið á henni á milli ára. Við fórum jafnframt yfir helstu forsendur stjórnenda fyrir matinu m.a.:

- Áætlanir sem byggt er á við útreikninga virðismatsins.

- Mat á arðsemiskröfu (WACC) og forsendur útreikninganna.

Við máttum hvort útreikningar virðismats væru unnir í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla og einnig lögðum við mat á hvort skýringar í ársreikningnum varðandi virðismatið væru viðeigandi.

Við höfum einnig yfirfarið mat stjórnenda á afskriftum flutningsvirkja sem og endurmat og hvort það samræmist alþjóðlegum reikningsskilastöðlum.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Aðrar upplýsingar

Stjórnendur bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela helstu upplýsingar, ársfjórðungsfirlit, skýrslu og yfirlýsingu stjórnar og forstjóra, stjórnarháttayfirlýsingu og ófjárhagslega upplýsingagjöf.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um, né veitum staðfestingu á efni þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir samstæðuársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á samstæðuársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins eru stjórn og forstjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Landsvirkjunar. Ef við á skulu stjórn og forstjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, nema stjórn og forstjóri hafi ákveðið að leysa Landsvirkjun upp eða hætta starfsemi, eða hafi enga aðra raunhæfa möguleika.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg víska er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda samstæðuársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnu og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu samstæðuársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits Landsvirkjunar.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru og tengdar skýringar séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi Landsvirkjunar.
- Metum í heild sinni hvort samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við ársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.
- Öflun fullnægjandi endurskoðunargagna vegna fjárhagsupplýsinga eininga innan samstæðunnar, til að geta látið í ljós álit á samstæðuársreikningi. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum ein ábyrgð á álitum okkar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum sett til að tryggja óhæði okkar.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það megináherslur í endurskoðuninni. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé um slík atriði eða í undantekningartilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar upplýsinganna eru taldar vega þyngra en almannahagsmunir.

Jafnframt því að sinna skyldum okkar sem kjörnir endurskoðendur félagsins hefur Deloitte veitt félaginu ýmsa aðra heimilaða þjónustu svo sem könnun árschlutareiknings, aðra staðfestingarvinnu og reikningsskilaráðgjöf. Deloitte hefur til staðar innri ferla sem tryggja óhæði sitt áður en við tökum að okkur önnur verkefni. Deloitte hefur staðfest skriflega við endurskoðunarnefndina að við erum óháð Landsvirkjun.

Deloitte var kjörið endurskoðandi Landsvirkjunar á aðalfundi félagsins þann 15. apríl 2021. Deloitte hefur verið endurskoðandi Landsvirkjunar síðan á aðalfundi félagsins ársins 2014.

Reykjavík, 18. febrúar 2022.

Deloitte ehf.

Birna María Sigurðardóttir
Endurskoðandi

Pétur Hansson
Endurskoðandi

Rekstrarreikningur

	Skýr.	2021	2020
Rekstrartekjur			
Raforkusala	4	517.789	354.872
Innleystar áhættuvarnir	(58.881)	5.262
Flutningstekjur	4	89.166	76.355
Aðrar tekjur		10.748	17.049
		<u>558.822</u>	<u>453.538</u>
Rekstrargjöld			
Orkuvinnsla		146.146	143.906
Flutningskerfi		61.794	62.823
Almennar rannsóknir		19.567	9.327
Annar rekstrarkostnaður		45.057	40.125
		<u>272.564</u>	<u>256.181</u>
Rekstrarhagnaður	3	<u>286.258</u>	<u>197.357</u>
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur		630	1.307
Vaxtagjöld	(59.430)	(58.961)
Gjaldeyrismunur		11.917	(9.186)
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða	32	33.455	970
Gangvirðisbreytingar annarra afleiða	7	(59.729)	(78.596)
Áhrif hlutdeildarféлага	14	(248)	(12)
Hagnaður fyrir tekjuskatt		226.281	118.749
Tekjuskattur	8	(77.703)	(40.131)
Hagnaður ársins		<u>148.578</u>	<u>78.618</u>
Skipting hagnaðar:			
Eigendur móðurfélags		136.048	68.979
Minnihluti í dótturfélögum		12.530	9.639
		<u>148.578</u>	<u>78.618</u>

Skýringar nr. 1 til 64 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Yfirlit um heildarafkomu

	2021	2020
Hagnaður ársins	148.578	78.618
Liðir færðir beint á eigið fé sem munu ekki vera færðir síðar í rekstrarreikning:		
Endurmat flutningsvirkja að frádrögnum tekjuskatti	40.800	0
Lífeyrisskuldbinding að frádrögnum tekjuskatti, breyting	(3.890)	(2.017)
Niðurrifsskuldbinding að frádrögnum tekjuskatti, breyting	3.259	(4.008)
Liðir færðir beint á eigið fé sem gætu verið færðir síðar í rekstrarreikning:		
Pýðingarmunur vegna dóttur- og hlutdeildarfélaga	(252)	(770)
Rekstrarliðir færðir á eigið fé samtals	<u>39.917</u>	<u>(6.795)</u>
Heildarhagnaður ársins	<u>188.495</u>	<u>71.823</u>
Skipting heildarhagnaðar:		
Eigendur móðurfélags	160.313	63.705
Minnihluti í dótturfélögum	28.182	8.118
	<u>188.495</u>	<u>71.823</u>

Skýringar nr. 1 til 64 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Efnahagsreikningur

Eignir	Skýr.	2021	2020
Fastafjármunir			
Rekstrarfjármunir	9	3.916.273	3.855.644
Rekstrarfjármunir í byggingu	10	83.432	121.374
Undirbúningskostnaður	11	131.521	136.412
Aðrar óefnislegar eignir	11	49.702	48.590
Afleiðusamningar	13	27.290	14.931
Eignarhlutir í hlutdeildarfélagum	14	2.081	1.901
Aðrar langtímaeignir	15	622	723
Skatteign	8	44	4
Fastafjármunir samtals		<u>4.210.965</u>	<u>4.179.579</u>
Veltufjármunir			
Birgðir	18	5.825	5.553
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	19	100.085	69.344
Afleiðusamningar	13	31.946	1.905
Handbært fé	20	97.560	91.963
Veltufjármunir samtals		<u>235.416</u>	<u>168.765</u>
Eignir samtals		<u>4.446.381</u>	<u>4.348.344</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
Eigendaframlög	21	586.512	586.512
Endurmatsreikningur	22	169.952	147.161
Bundin hlutdeild	22	71.143	59.178
Pýðingarmunur	22	(42.597)	(42.232)
Annað eigið fé		1.417.648	1.341.726
Eigið fé eigenda móðurfélagsins		<u>2.202.658</u>	<u>2.092.345</u>
Hlutdeild minnihluta		166.109	142.790
Eigið fé samtals		<u>2.368.767</u>	<u>2.235.135</u>
Langtímaskuldir			
Vaxtaberandi skuldir	23	1.449.195	1.531.715
Lífeyrisskuldbindingar	25	39.574	36.597
Tekjuskattskuldbinding	8	217.109	173.513
Leiguskuldbinding	16	5.899	6.091
Skuldbindingar vegna niðurrifs	26	15.631	17.727
Fyrirfram innheimtar tekjur		2.409	2.555
Afleiðusamningar	13	13.777	5.408
		<u>1.743.594</u>	<u>1.773.606</u>
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	27	75.826	71.072
Vaxtaberandi skuldir	24	149.151	236.052
Tekjuskattur til greiðslu	8	42.775	24.618
Afleiðusamningar	13	66.268	7.861
		<u>334.020</u>	<u>339.603</u>
Skuldir samtals		<u>2.077.614</u>	<u>2.113.209</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>4.446.381</u>	<u>4.348.344</u>

Skýringar nr. 1 til 64 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Eiginfjáryfirlit

	Eigenda- framlög	Endurmats- reikningur	Bundin hlutdeild	Þýðingar- munur	Annað eigið fé	Eigið fé eigenda móðurfélags	Hlutdeild minnihluta	Eigið fé samtals
Breytingar á eigin fé 2020								
Eigið fé 1. janúar 2020.....	586.512	155.668	47.191	(41.570)	1.349.582	2.097.383	138.016	2.235.399
Þýðingarmunur				(662)		(662)	(108)	(770)
Niðurrifsskuldbinding, breyting.....		(2.595)				(2.595)	(1.413)	(4.008)
Lífeyrisskuldbinding, breyting.....					(2.017)	(2.017)		(2.017)
Hagnaður ársins.....					68.979	68.979	9.639	78.618
Heildarhagnaður ársins.....		(2.595)	0	(662)	66.962	63.705	8.118	71.823
Hlud. í hagnaði dóttur- og hlud.félaga millif Upplausn endurmats			11.987		(11.987)	0	0	0
færð á annað eigið fé.....		(5.912)			5.912	0	0	0
Arður til eigenda.....					(68.743)	(68.743)	(3.343)	(72.086)
Eigið fé 31. desember 2020.....	586.512	147.161	59.178	(42.232)	1.341.726	2.092.345	142.790	2.235.135
Breytingar á eigin fé 2021								
Eigið fé 1. janúar 2021	586.512	147.161	59.178	(42.232)	1.341.726	2.092.345	142.790	2.235.135
Þýðingarmunur				(365)		(365)	113	(252)
Niðurrifsskuldbinding, breyting.....		2.110				2.110	1.149	3.259
Lífeyrisskuldbinding, breyting.....					(3.890)	(3.890)		(3.890)
Endurmat flutningskerfis		26.410				26.410	14.390	40.800
Hagnaður ársins					136.048	136.048	12.530	148.578
Heildarhagnaður ársins		28.520	0	(365)	132.158	160.313	28.182	188.495
Hlud. í hagnaði dóttur- og hlud.félaga millif Upplausn endurmats			11.965		(11.965)	0	0	0
færð á annað eigið fé.....		(5.729)			5.729	0	0	0
Arður til eigenda.....					(50.000)	(50.000)	(4.862)	(54.862)
Eigið fé 31. desember 2021	586.512	169.952	71.143	(42.597)	1.417.648	2.202.658	166.109	2.368.767

Skýringar nr. 1 til 64 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Sjóðstreymisýfirlit

	2021	2020
Rekstrarhreyfingar		
Rekstrarhagnaður	286.258	197.357
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:		
Afskriftir og virðisrýrnun	138.722	128.967
Lífeyrisskuldbinding, breyting	(2.239)	(1.811)
Aðrar breytingar	(972)	(720)
Veltufé frá rekstri án fjármagnsliða	421.769	323.793
Rekstartengdar eignir, breyting	(31.280)	(1.877)
Rekstartengdar skuldir, breyting	12.654	1.753
Handbært fé frá rekstri án fjármagnsliða	403.143	323.669
Innborgaðar vaxtatekjur	625	1.380
Greidd vaxtagjöld og gjaldeyrismunur	(55.742)	(64.731)
Greiddir skattar	(24.727)	(26.234)
Handbært fé frá rekstri	323.299	234.084
Fjárfestingarhreyfingar		
Aflstöðvar í rekstri	(20.500)	(19.863)
Fjárfesting í flutningsvirkjum	(84.044)	(84.550)
Virkjunarundirbúningur	(1.296)	(1.516)
Keypt hlutabréf	(466)	(1.035)
Aðrar fjárfestingar	(8.185)	(6.907)
Seldar eignir	1.462	2.326
Aðrar kröfur, breyting	(6)	(5)
Fjárfestingarhreyfingar	(113.035)	(111.550)
Fjármögnunarhreyfingar		
Greiddur arður til eigenda	(54.862)	(76.263)
Lántökur	160.149	249.755
Afborganir langtímalána	(309.062)	(274.716)
Gjaldmiðlaskiptasamningar	(678)	(41.175)
Fjármögnunarhreyfingar	(204.453)	(142.399)
Breyting á handbæru fé	5.811	(19.865)
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé	(214)	1.341
Handbært fé í ársbyrjun	91.963	110.487
Handbært fé í árslok	97.560	91.963

Skýringar nr. 1 til 64 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Almennar upplýsingar

1. Landsvirkjun

Landsvirkjun er sameignarfyrtæki sem er með starfsstöðvar sínar á Íslandi og eru höfuðstöðvar þess að Háaleitisbraut 68, Reykjavík. Landsvirkjun starfar á grundvelli laga nr. 42/1983 um fyrirtækið. Megintilgangur fyrirtækisins er að stunda starfsemi á orkusviði. Ársreikningurinn hefur að geyma samstæðuársreikning fyrirtækisins og dótturfélaga þess (sem vísað er til í heild sinni sem „samstæðunnar“) og hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélaganna.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga.

Stjórn fyrirtækisins staðfesti ársreikninginn 18. febrúar 2022.

Skýring nr. 43 inniheldur upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir samstæðunnar og breytingar á þeim á árinu.

b. Matsaðferðir

Reikningsskilin byggja á upphaflegu kostnaðarverði, að því undanskildu að eftirfarandi eignir og skuldir eru metnar á gangvirði; afleiðusamningar, veltufjáreignir og eignarhlutar í öðrum félögum. Rekstrarfjármunir til sölu og eignasamstæður til ráðstöfunar eru færðar á bókfærðu verði eða gangvirði, hvoru sem lægra reynist. Rekstrarfjármunir dótturfélaganna Landsnets hf. og Orkufjarskipta hf. eru skráðir á endurmetnu kostnaðarverði. Flutningsvirki dótturfélagsins Landnets hf. voru endurmetin á árinu 2021 sbr. skýringu 9.

c. Framsetningar- og starfrækslugjaldmiðill

Reikningsskilin eru birt í Bandaríkjadöllum, sem er starfrækslugjaldmiðill móðurfélagsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum Bandaríkjadala nema að annað sé tekið fram.

d. Mat stjórnenda í reikningsskilum

Gerð ársreiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa veruleg áhrif á ársreikninginn er að finna í eftirfarandi skýringum:

- skýringar nr. 9 og 52 rekstrarfjármunir
- skýringar nr. 11 og 53 undirbúningskostnaður og aðrar óefnislegar eignir
- skýringar nr. 13, 30, 32, 33, 34 afleiðusamningar
- skýringar nr. 8 og 51 tekjuskattur
- skýring nr. 25 lífeyrisskuldbindingar

Skýringar, frh.:

2. Grundvöllur reikningsskilanna frh.:

e. Ákvörðun

Reikningsskilaaðferðir og skýringar samstæðunnar geta krafist mats á gangvirði, bæði vegna fjármálagerninga og annarra eigna og skulda.

Að svo miklu leyti sem hægt er notar samstæðan markaðsupplýsingar við ákvörðun gangvirðis en liggja slíkar upplýsingar ekki fyrir er byggt á mati stjórnenda.

Í tilfelli afleiða annarra en innbyggðra afleiða eru upplýsingar frá mótaðilum, þar sem við á, nýttar við ákvörðun gangvirðis. Fjárstýring leggur þá eigið mat til samanburðar og sannreynir að matið uppfylli kröfur alþjóðlegra reikningsskilastaðla (IFRS), þar á meðal það stig sem slíkt mat myndi falla undir.

Gangvirðið er flokkað eftir stigskiptu kerfi á grundvelli þeirra forsendna sem notaðar eru við matið samkvæmt eftirfarandi stigum:

- Stig 1: Uppgefið verð á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.
- Stig 2: Forsendur byggja á öðrum breytum en uppgefnu verði á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint (t.d. verð) eða óbeint (afleið af verði).
- Stig 3: Forsendur gangvirðis eigna og skulda eru byggðar á gögnum sem ekki er unnt að afla á markaði.

Ef forsendur sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis tilheyra mismunandi stigum, þá er gangvirðið allt fært í lægsta stig.

Verði breyting á flokkun gangvirðis á reikningsskilatímabilinu á sér stað tilfærsla um stig í lok þess tímabils.

Nánari upplýsingar um forsendur sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis er að finna í eftirfarandi skýringum.

- skýring nr. 13 afleiðusamningar
- skýring nr. 32 innbyggðar afleiður
- skýring nr. 39 langtímalán
- skýring nr. 52 rekstrarfjármunir

3. Starfspáttayfirlit

Starfspáttaupplýsingar eru birtar eftir eðli rekstrar og byggja á skipulagi og innri upplýsingagjöf samstæðunnar.

Starfspáttir samstæðu Landsvirkjunar eru eftirfarandi:

Orkuvinnsla

Undir starfspáttinn orkuvinnslu fellur starfsemi móðurfélagsins, en tilgangur Landsvirkjunar samkvæmt lögum er að stunda starfsemi á orkusviði ásamt annarri viðskipta- og fjármálastarfsemi samkvæmt ákvörðun stjórnar hverju sinni. Landsvirkjun vinnur orku úr vatnsafla, jarðvarma og vindorku. Landsvirkjun selur alla raforku sína á Íslandi, annars vegar í heildsölu til raforkumásala og hins vegar beint til stórnotenda. Jafnframt fellur starfsemi Icelandic Power Insurance Ltd. undir þennan starfspátt. Hlutverk Icelandic Power Insurance Ltd. er að annast tryggingar aflstöðva Landsvirkjunar.

Orkuflutningur

Undir starfspáttinn orkuflutningur fellur starfsemi Landsnets hf. Hlutverk Landsnets hf. er að annast flutning raforku og kerfisstjórnun innanlands samkvæmt ákvæðum III. kafla raforkulaga, nr. 65/2003 og er því óheimilt að stunda aðra starfsemi en þá sem því er nauðsynleg til að geta rækt skyldur sínar samkvæmt raforkulögum.

Aðrir starfspáttir

Undir aðra starfspáttir er færð starfsemi félaganna Orkufjarskipta hf. og Landsvirkjunar Power ehf. Hlutverk Orkufjarskipta hf. er að eiga og reka öryggisfjarskiptakerfi sem hluthöfum er nauðsynlegt vegna reksturs raforkukerfa þeirra á landsvísu og leigja aðgang að því sem tók eru á og lög heimila. Landsvirkjun Power ehf. þróar orkutengd verkefni alþjóðlega og veitir eigendaráðgjöf á því sviði.

Skýringar, frh.:

3. Starfspáttayfirlit frh.:

Nánast öll starfsemi samstæðunnar er á Íslandi.

Rekstrarstarfspættir árið 2021	Orkuvinnsla	Orku- flutningur	Aðrir starfspættir	Jöfnunar- færslur	Samtals
Tekjur frá þriðja aðila	467.575	89.822	1.425	0	558.822
Tekjur innan samstæðu	17.786	59.929	3.561	(81.276)	0
Tekjur starfspáttá	485.361	149.751	4.986	(81.276)	558.822
Rekstrargjöld starfspáttá	(151.743)	(60.016)	(3.359)	81.276	(133.842)
EBITDA	333.618	89.735	1.627	0	424.980
Afskriftir og virðisrýrnun	(107.446)	(30.738)	(954)	416	(138.722)
Afkoma starfspáttá, EBIT	226.172	58.997	673	416	286.258
Eignir starfspáttá 2021	3.744.745	1.015.309	21.447	(337.201)	4.444.300
Eignarhlutir í hlutdeildarfélagum	426	4.868	1.655	(4.868)	2.081
Eignir samtals 2021	3.745.171	1.020.177	23.102	(342.069)	4.446.381
Starfspáttaskuldir 2021	1.529.360	549.619	10.099	(11.464)	2.077.614
Skuldir samtals 2021	1.529.360	549.619	10.099	(11.464)	2.077.614
Fjárfestingar	23.417	88.879	1.730	0	114.026
Rekstrarstarfspættir árið 2020					
Tekjur frá þriðja aðila	375.516	76.741	1.281	0	453.538
Tekjur innan samstæðu	10.578	53.730	3.733	(68.041)	0
Tekjur starfspáttá	386.094	130.471	5.014	(68.041)	453.538
Rekstrargjöld starfspáttá	(138.175)	(53.542)	(3.538)	68.041	(127.214)
EBITDA	247.919	76.929	1.476	0	326.324
Afskriftir og virðisrýrnun	(98.128)	(30.351)	(823)	335	(128.967)
Afkoma starfspáttá, EBIT	149.791	46.578	653	335	197.357
Eignir starfspáttá 2020	3.716.194	906.025	20.392	(296.168)	4.346.443
Eignarhlutir í hlutdeildarfélagum	249	5.413	1.652	(5.413)	1.901
Eignir samtals 2020	3.716.443	911.438	22.044	(301.581)	4.348.344
Starfspáttaskuldir 2020	1.608.488	506.589	7.489	(9.357)	2.113.209
Skuldir samtals 2020	1.608.488	506.589	7.489	(9.357)	2.113.209
Fjárfestingar	23.513	87.273	2.051	0	112.837

4. Rekstrartekjur

	2021	2020
Raforkusala greinist þannig:		
Heildsala	60.021	60.010
Stórnotendur	457.768	294.862
Raforkusala samtals	517.789	354.872
Flutningstekjur greinast þannig:		
Orkuflutningur	78.074	67.477
Flutningstap, kerfisþjónusta og aðrar flutningstekjur	11.092	8.878
Flutningstekjur samtals	89.166	76.355

Aðrar tekjur samanstanda af tekjum af sölu á upprunaábyrgðum, verksölu, húsaleigutekjum o.fl.

Í skýringu nr. 46 er gerð frekari grein fyrir tekjuskráningu samstæðunnar.

Skýringar, frh.:

5. Heildarfjöldi starfsmanna

	2021	2020
Heildarfjöldi starfsmanna samstæðunnar greinist þannig:		
Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknaður í heilsársstörf	475	475
Fjöldi stöðugilda miðað við heilsársstörf í árslok	427	426
Heildarfjöldi starfsmanna móðurfélags greinist þannig:		
Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknaður í heilsársstörf	319	321
Fjöldi stöðugilda miðað við heilsársstörf í árslok	276	276

6. Heildarlaun starfsmanna

	2021	2020
Heildarlaun starfsmanna samstæðunnar greinast þannig:		
Laun	54.983	50.987
Iðgjaldatengd lífeyrisiðgjöld	7.927	7.280
Réttindatengd lífeyrisiðgjöld	3.047	2.579
Önnur breyting lífeyrisskuldbindingar	(2.238)	(1.810)
Önnur launatengd gjöld	4.970	4.668
	<u>68.689</u>	<u>63.704</u>
Eignfært á framkvæmdir	(5.118)	(5.547)
Fært í rekstrarreikning	<u>63.571</u>	<u>58.157</u>
Laun og launatengd gjöld skiptast þannig:		
Orkuvinnsla	24.549	21.002
Flutningskerfi	14.487	12.761
Annar rekstrarkostnaður	29.653	29.941
Eignfært á framkvæmdir	(5.118)	(5.547)
	<u>63.571</u>	<u>58.157</u>

Vegna skipulagsbreytinga sem voru gerðar á árinu 2021 hefur flokkun á milli liða á milli ára breyst.

Laun stjórnar, forstjóra, aðstoðarforstjóra og framkvæmdastjóra greinast þannig:

Laun stjórnar móðurfélags	195	164
Laun stjórnar tveggja dótturfélaga	160	147
Laun og hlunnindi forstjóra móðurfélags	339	308
Laun 7 framkvæmdastjóra og aðstoðarforstjóra mf. (fjölgun um 1 árið 2021)	1.429	1.304
Laun og hlunnindi forstjóra og 6 framkv.stjóra df. (fækkun um 1 árið 2021)	1.142	1.489

7. Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)

Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) greinast þannig:

Vaxtatekjur	630	1.307
Vaxtagjöld	(60.284)	(59.450)
Ábyrgðargjald	(1.488)	(2.078)
Verðbætur	(1.856)	(1.179)
Áhrif núvirðingar niðurrifsskuldbindingar	(1.506)	(504)
Eignfært á nýbyggingar	5.704	4.250
Vaxtagjöld samtals	<u>(59.430)</u>	<u>(58.961)</u>
Innlestur gjaldeyrismunur	(114)	(998)
Óinnlestur gjaldeyrismunur	12.031	(8.188)
Gjaldeyrismunur samtals	<u>11.917</u>	<u>(9.186)</u>
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða	33.455	970
Gangvirðisbreyting annarra afleiðusamninga	(46.301)	(12.726)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) samtals	<u>(59.729)</u>	<u>(78.596)</u>

Eignfærður fjármagnskostnaður nam 4,8% (2020: 4,8%) af bundnu fé í flutningsvirkjum í byggingu en var enginn af aflstöðvum í byggingu á árinu 2021 (2020: 0,0%).

Skýringar, frh.:

8. Tekjuskattur

Tekjuskattur í rekstri greinist þannig:		2021		2020
Breyting skatteignar / tekjuskattsskuldbindingar	(43.556)	(13.214)
Tekjuskattur til greiðslu	(42.775)	(24.618)
Tekjuskattur vegna eiginfjárfærslna		8.671	(2.217)
Gengis- og þýðingarmunur	(38)	(59)
Aðrar breytingar	(5)	(23)
Gjaldfærður tekjuskattur	(77.703)	(40.130)

Virkt skatthlutfall		2021		2020
Hagnaður ársins		148.578		78.618
Tekjuskattur ársins		77.703		40.131
Hagnaður fyrir tekjuskatt		226.281		118.749
Tekjuskattur skv. skatthlutfalli móðurfélags	37,6%	85.082	37,6%	44.650
Áhrif mismunandi skatthlutf. innan samstæðu	(3,5%)	(7.989)	(5,3%)	(6.254)
Óskattskyldir liðir	0,3%	610	1,5%	1.735
Virkur tekjuskattur	34,3%	77.703	33,8%	40.131

Tekjuskattur af rekstrarliðum færður meðal annarrar heildarafkomu:		2021		2020
Tekjuskattur sem færður er meðal heildarafkomu		8.671	(2.217)
		8.671	(2.217)

Breyting skatteignar / tekjuskattsskuldbindingar á árinu greinist þannig:					
		Skatteign		Tekjuskattsskuldbinding	
		2021	2020	2021	2020
Staða í ársbyrjun		4	0	(173.513)	(160.294)
Breyting á tímabundnum mismun		30	(14)	(43.629)	(13.171)
Breyting á yfirfæranlegu tapi		12	18	(7)	(113)
Gengis- og þýðingarmunur	(2)	0	40	65
Staða í árslok		44	4	(217.109)	(173.513)

Skatteign / tekjuskattsskuldbinding samstæðunnar skiptist þannig:					
Yfirfæranlegt skattalegt tap		62	52	9	16
Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir		0	0	(242.679)	(204.981)
Afleiðusamningar		0	0	7.996	3.165
Aðrir liðir	(18)	(48)	17.565	28.287
Staða í árslok		44	4	(217.109)	(173.513)

Yfirfæranlegt skattalegt tap samstæðunnar er nýtanlegt í tíu ár frá myndun þess og greinist þannig:

Yfirfæranlegt tap ársins 2017, nýtanlegt til ársins 2027	99	62
Yfirfæranlegt tap ársins 2018, nýtanlegt til ársins 2028	106	185
Yfirfæranlegt tap ársins 2020, nýtanlegt til ársins 2030	91	93
Yfirfæranlegt tap ársins 2021, nýtanlegt til ársins 2031	57	0
Yfirfæranlegt tap í árslok	353	340

Skatteign vegna yfirfæranlegs skattalegs taps er færð til eignar þar sem það er mat stjórnenda að undirliggjandi rekstur muni skila skattskyldum hagnaði á næstu reikningsskilatímabilum. Yfirfæranlegt skattalegt tap er fært í íslenskum krónum og því hefur gengi Bandaríkjadals áhrif á hvert yfirfæranlegt tap er í lok hvers árs.

Skýringar, frh.:

9. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Aflstöðvar	Flutnings- virki	Fjarskipta- búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Kostnaðarverð					
Staða 1.1.2020	5.624.603	1.022.314	27.573	85.304	6.759.794
Áhrif gengisbreytinga	0	0	(1.180)	0	(1.180)
Viðbætur á árinu	22.223	3.410	2.297	2.880	30.810
Flutt af mannvirkjum í byggingu	0	9.464	0	0	9.464
Selt og aflagt	0	0	0	(3.153)	(3.153)
Staða 31.12.2020	5.646.826	1.035.188	28.690	85.031	6.795.735
Áhrif gengisbreytinga	0	0	(734)	0	(734)
Endurmat flutningsvirkja	0	76.933	0	0	76.933
Viðbætur á árinu	17.888	7.149	1.689	1.736	28.462
Flutt af mannvirkjum í byggingu	0	110.543	0	0	110.543
Selt og aflagt	0	0	(50)	(2.016)	(2.066)
Staða 31.12.2021	5.664.714	1.229.813	29.595	84.751	7.008.873
Afskriftir og virðisrýrnun					
Staða 1.1.2020	2.426.918	338.566	11.073	37.414	2.813.971
Áhrif gengisbreytinga	0	0	(474)	0	(474)
Afskriftir ársins	95.747	27.687	916	3.393	127.743
Selt og aflagt	0	0	0	(1.149)	(1.149)
Staða 31.12.2020	2.522.665	366.253	11.515	39.658	2.940.091
Áhrif gengisbreytinga	0	0	(297)	0	(297)
Afskriftir ársins	96.158	28.359	965	3.330	128.812
Breyting á endurmati	0	25.933	0	0	25.933
Selt og aflagt	0	0	(47)	(1.892)	(1.939)
Staða 31.12.2021	2.618.823	420.545	12.136	41.096	3.092.600
Bókfært verð					
1.1.2020	3.197.685	683.748	16.500	47.889	3.945.821
31.12.2020	3.124.161	668.935	17.175	45.373	3.855.644
31.12.2021	3.045.891	809.268	17.459	43.655	3.916.273
Bókfært verð án endurmats					
1.1.2020	3.197.685	454.100	16.147	47.889	3.715.822
31.12.2020	3.124.161	450.593	16.912	45.373	3.637.039
31.12.2021	3.045.891	550.860	17.272	43.655	3.657.678

Fasteignamat og váttryggingaverð

Fasteignamat þeirra eigna fyrirtækisins sem metnar eru í fasteignamati nam 529 milljónum USD í árslok 2021 (2020: 504 milljónir USD). Váttryggingafjárhæð eigna fyrirtækisins er 5.814 milljónir USD að meðaltalinni rekstrarstöðvunartryggingu (2020: 6.048 milljónir USD) og náttúruhamfaratrygging 1.083 milljónir USD (2020: 1.090 milljónir USD).

Skýringar, frh.:

9. Rekstrarfjármunir frh.:

Forsendur endurmats rekstrarfjármuna

Í samræmi við heimild í alþjóðlegum reikningsskilastaðli voru flutningsvirki og fjarskiptabúnaður samstæðunnar endurmetin á árinu 2008 og línur og tengivirki Landsnets hf. í lok árs 2015 og svo aftur í lok árs 2021. Við endurmatið var beitt tvenns konar aðferðum. Annars vegar var litið til áætlaðs endurbyggingarkostnaðar flutningskerfisins, sem var metinn af óháðum sérfræðingum í árslok 2021. Hins vegar var lagt mat á rekstrarvirði með sjóðstreymisgreiningu. Matstímabilið var frá 2022 til 2029 og eftir það reiknað framtíðarvirði rekstrar. Endurmat ársins var byggt á rekstrarvirði núverandi eigna og gert ráð fyrir að fjárfestingar myndu jafngilda afskriftum núverandi eignastofns. Núvirðing framtíðarsjóðstreymis var byggð á veginni meðalariðsemi (WACC) sem Landsneti hf. er úthlutað fyrir stórnotendur og dreifiveitur, að meðaltali 4,23%. Ekki er reiknað með framtíðarvexti enda Landsnet hf. bundið af tekjumörkum. Endurmatið fellur undir stig 3 í stigveldi gangvirðis.

10. Rekstrarfjármunir í byggingu

Rekstrarfjármunir í byggingu greinast þannig:

	2021	2020
Staða 1.1.	121.374	47.443
Flutt af undirbúningskostnaði	153	1
Viðbætur á árinu	72.448	83.394
Flutt á rekstrarfjármuni	(110.543)	(9.464)
Staða 31.12.	83.432	121.374

11. Undirbúningskostnaður og aðrar óefnislegar eignir

Undirbúningskostnaður og aðrar óefnislegar eignir greinast þannig:

	Eignfærður undirbún- kostnaður	Vatns- og jarðhita- réttindi	Hugbúnaður	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða 1.1.2020	226.259	45.611	10.624	282.494
Selt og aflagt	0	0	(11)	(11)
Viðbætur á árinu	3.497	0	887	4.384
Flutt á mannvirki í byggingu	(1)	0	0	(1)
Staða 31.12.2020	229.755	45.611	11.500	286.866
Selt og aflagt	0	0	(1.394)	(1.394)
Viðbætur á árinu	4.533	0	1.750	6.283
Flutt á mannvirki í byggingu	(153)	0	0	(153)
Staða 31.12.2021	234.135	45.611	11.856	291.602
Afskriftir og virðisrýrnun				
Staða 1.1.2020	92.650	0	8.001	100.651
Afskriftir á árinu	0	0	531	531
Virðisrýrnun á árinu	693	0	0	693
Selt og aflagt	0	0	(11)	(11)
Staða 31.12.2020	93.343	0	8.521	101.864
Afskriftir á árinu	0	0	638	638
Virðisrýrnun á árinu	9.271	0	0	9.271
Selt og aflagt	0	0	(1.394)	(1.394)
Staða 31.12.2021	102.614	0	7.765	110.379

Skýringar, frh.:

11. Undirbúningskostnaður og aðrar óefnislegar eignir frh.:

	Eignfærður undirbún- kostnaður	Vatns- og jarðhita- réttindi	Hugbúnaður	Samtals
Bókfært verð				
1.1.2020	133.610	45.611	2.623	181.844
31.12.2020	136.412	45.611	2.979	185.002
31.12.2021	131.521	45.611	4.091	181.223

Undirbúningskostnaður er yfirfarinn á hverju ári af stjórnendum og athugað er hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun. Við mat á hugsanlegri virðisrýrnun var byggt á spá móðurfélagsins um vænt sjóðstreymi yfir afskriftartíma eignanna. Við matið var vænt sjóðstreymi núvirt með 4,76% (2020: 4,96%) veginni meðalávöxtunakröfu. Ef stjórnendur telja að virðisrýrnun hafi orðið er sá undirbúningskostnaður færður til gjalda sem virðisrýrnun.

12. Afskriftir og virðisrýrnun

Afskriftir og virðisrýrnun samstæðunnar sundurliðast þannig:	2021	2020
Aflstöðvar	96.158	95.747
Flutningsvirki	28.359	27.687
Fjarskiptabúnaður	965	916
Aðrar eignir	3.330	3.393
Afskrift eigna í rekstri	128.812	127.743
Virðisrýrnun á undirbúningskostnaði	9.271	693
Afskriftir hugbúnaðar	638	531
	138.722	128.967
Afskriftir og virðisrýrnun samstæðunnar skiptast þannig á rekstrarliði:		
Orkuvinnsla	96.940	96.154
Flutningskerfi	29.690	29.348
Almennar rannsóknir	8.900	0
Annar rekstrarkostnaður	3.191	3.465
	138.722	128.967

13. Afleiðusamningar

Afleiðusamningar í efnahagsreikningi sundurliðast þannig:	31.12.2021	31.12.2020
Eignir:		
Innbyggðir afleiðusamningar í raforkusamningum	37.135	4.571
Hrávöruvarnir	20.212	4.139
Gjaldmiðlasamningar	1.889	8.126
	59.236	16.836
Skipting afleiðusamninga er eftirfarandi:		
Langtímahluti afleiðusamninga	27.290	14.931
Skammtímahluti afleiðusamninga	31.946	1.905
	59.236	16.836
Skuldir:		
Innbyggðir afleiðusamningar í raforkusamningum	0	890
Hrávöruvarnir	80.045	12.379
	80.045	13.269

Skýringar, frh.:

13. Afleiðusamningar frh.:

Skipting afleiðusamninga er eftirfarandi:

	31.12.2021	31.12.2020
Langtímahluti afleiðusamninga	13.777	5.408
Skammtíahluti afleiðusamninga	66.268	7.861
	<u>80.045</u>	<u>13.269</u>

Í skýringu nr. 32 er gerð grein fyrir forsendum við mat á gangvirði innbyggðra afleiða.

Gangvirði afleiða annarra en innbyggðra afleiða er byggt á uppgefnu mati mótaðila og er sannreynt af Landsvirkjun með samanburðarútreikningum byggðum á markaðsgögnum.

14. Eignarhlutir í hlutdeildarfélagum

Eignarhlutir í hlutdeildarfélagum sem færðir eru samkvæmt hlutdeildaraðferð eru eftirfarandi:

		2021	
	Eignarhlutur	Hlutdeild í afkomu	Bókfært verð
AIS LLC, Georgía	20,0%	(236)	1.399
GEDC, Kanada	33,0%	(13)	164
Hecla SAS, Frakkland	28,5%	(90)	92
Heimsping ehf., Reykjavík	33,3%	0	(11)
SER eignarhaldsfélag ehf., Reykjavík	47,0%	91	426
Sjávarorka ehf., Reykjavík	33,6%	0	11
		<u>(248)</u>	<u>2.081</u>

		2020	
	Eignarhlutur	Hlutdeild í afkomu	Bókfært verð
AIS LLC, Georgía	20,0%	0	1.281
GEDC, Kanada	33,0%	(13)	177
Hecla SAS, Frakkland	28,5%	13	193
Heimsping ehf., Reykjavík	33,3%	(7)	(11)
LP-Verkis, Georgía	40,0%	(4)	0
SER eignarhaldsfélag ehf., Reykjavík	35,4%	0	249
Sjávarorka ehf., Reykjavík	33,6%	0	12
		<u>(12)</u>	<u>1.901</u>

15. Aðrar langtímaeignir

Aðrar langtímaeignir sundurliðast þannig:

	31.12.2021	31.12.2020
Eignarhlutir í öðrum félagum	622	579
Langtímakröfur	0	144
	<u>622</u>	<u>723</u>

Skýringar, frh.:

16. Leigusamningar

Samstæðan er sem leigutaki aðili að leigusamningum vegna fasteigna og lóða. Leigueignir eru færðar meðal rekstrarfjármuna. Leigueignir og skuldir greinast þannig frá upphafi til loka ársins:

	2021		2020	
	Leigueign	Leiguskuld	Leigueign	Leiguskuld
Staða 1.1.	7.420	(6.560)	6.293	(6.068)
Viðbót á árinu	0	0	1.225	(863)
Verðbætur	257	(257)	146	(146)
Aðrar breytingar á leigugreiðslum	54	(54)	80	(81)
Gengismunur	(7)	157	5	282
Afskrift af leigueign / afborganir af leiguskuld	(357)	408	(329)	316
Staða 31.12.	7.367	(6.306)	7.420	(6.560)

Næsta árs afborgun er færð meðal skammtímaskulda. Samstæðan gjaldfærði á árinu 281 þúsund USD vegna vaxtagjalda af leiguskuldbindingu (2020: 244 þúsund USD). Þá nýtir samstæðan sér undanþágur IFRS 16 vegna leigu á eignum með lágt virði.

Leiguskuldbinding - gjalddagagreining - ónúvirt

	2021	2020
Til greiðslu innan árs	600	674
Til greiðslu eftir ár en innan 5 ára	1.845	2.027
Til greiðslu eftir 5 ár og síðar	10.866	11.013
Samtals leiguskuldbinding - ónúvirt	13.311	13.714

17. Dótturfélög Landsvirkjunar

Dótturfélög Landsvirkjunar eru eftirfarandi:

	Eignarhlutur	
Icelandic Power Insurance Ltd., Bermuda	100,0%	100,0%
Landsnet hf., Reykjavík	64,7%	64,7%
Landsvirkjun Power ehf., Reykjavík	100,0%	100,0%
Orkufjarskipti hf., Reykjavík	100,0%	100,0%

18. Birgðir

Birgðir greinast þannig:

	31.12.2021	31.12.2020
Varahlutir og rekstrarvörubirgðir	5.825	5.553
	5.825	5.553

Skýringar, frh.:

19. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur 31.12.2021 31.12.2020

Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur greinast þannig:

Viðskiptakröfur	98.735	67.724
Aðrar skammtímakröfur	1.350	1.620
	100.085	69.344

Við mat á virðisrýrnun viðskiptakrafna er stuðst við sögulegar upplýsingar ásamt núverandi efnahagshorfum. Í árslok 2021 voru 90% viðskiptakrafna yngri en 30 daga (2020: 84%).

20. Handbært fé

Handbært fé greinist þannig:

Bankainnstæður	97.560	89.584
Markaðsverðbréf	0	2.379
	97.560	91.963

21. Eigið fé

Móðurfélagið er sameignarfyrtæki ríkissjóðs og Eignarhluta ehf. Ríkissjóður á 99,9% eignarhluta í félaginu og Eignarhlutir ehf. 0,1%. Eignarhlutir ehf. eru í eigu ríkissjóðs. Landsvirkjun er sjálfstæður skattaðili. Eiginfjárhlutfall samstæðunnar í árslok 2021 var 53,3%, en var 51,4% í árslok 2020.

22. Endurmatsreikningur, þýðingarmunur og bundin hlutdeild

Endurmatsreikningur samanstendur af endurmati flutningsvirkja og fjarskiptabúnaðar að teknu tilliti til skattáhrifa. Þýðingarmunur er gengismunur sem er tilkominn vegna þess að dóttur- og hlutdeildarfélag Landsvirkjunar eru með aðra starfrækslumynt en móðurfélagið. Bundin hlutdeild sýnir óinnleystan hagnað vegna hlutdeildar í afkomu dóttur- og hlutdeildarféлага frá 1. janúar 2016. Óinnleystur hagnaður er hlutdeild í hagnaði umfram það sem nemur mótteknum arði eða þeim arði sem ákveðið hefur verið að úthluta. Línur og tengivirki Landsnets hf. voru endurmetin í árslok 2021 en síðast fór fram endurmat árið 2015.

23. Vaxtaberandi skuldir

Breyting vaxtaberandi skulda greinist þannig:

	2021	2020
Vaxtaberandi skuldir 1.1.	1.767.767	1.801.949
Lántökur	160.149	249.755
Afborganir langtímalána	(308.653)	(274.399)
Gengismunur	(23.743)	(9.699)
Verðbætur og breytingar vegna affalla	2.826	161
Vaxtaberandi skuldir 31.12.	1.598.346	1.767.767

Vaxtaberandi langtímaskuldir greinast þannig eftir gjaldmiðlum:

		2021		2020	
	Gjalddagar	Meðal- vextir	Eftir- stöðvar	Meðal- vextir	Eftir- stöðvar
Skuldir í ISK	2034	5,0%	36.690	5,0%	37.853
Skuldir í CHF	2022	0,0%	3.210	0,0%	9.978
Skuldir í EUR	2026	0,0%	169.741	0,0%	282.143
Skuldir í USD	2022-2035	3,5%	1.388.705	3,4%	1.437.793
			1.598.346		1.767.767
Afborganir næsta árs			(149.151)		(236.052)
Skuldir til langs tíma samtals			1.449.195		1.531.715

Vaxtakjör af lánnum voru í árslok frá 0,0-5,0%. Að jafnaði voru nafnvextir á árinu 3,6% (2020: 3,2%) að teknu tilliti til ríkisábyrgðagjalds sem er reiknað samkvæmt lögum um ríkisábyrgðir nr. 121/1997.

Skýringar, frh.:

24. Afborganir langtímaskulda

Samkvæmt lánasamningum eru afborganir langtímaskulda eftirfarandi:

	2021	2020
2021	-	236.052
2022	149.151	113.988
2023	250.674	245.631
2024	58.824	151.948
2025	194.965	189.919
2026	310.898	-
Síðar	633.834	830.229
	<u>1.598.346</u>	<u>1.767.767</u>

25. Lífeyrisskuldbindingar

Skuldbinding fyrirtækisins til greiðslu verðbóta á eftirlaun lífeyrisþega sem réttindi eiga hjá lífeyrissjóðum ríkis- og bæjarstarfsmanna nam 39,6 milljónum USD í árslok 2021 samkvæmt mati tryggingastærðfræðings, en við útreikningana er miðað við áætlaðar launa- og verðlagsbreytingar í framtíðinni. Vextir umfram hækkun verðlags eru taldir 3,5% og hækkun launa umfram hækkun verðlags er metin 1,5% á ári til jafnaðar. Forsendur um lífslíkur og dánartíðni eru í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Nýjar dánar- og eftirlífendatöflur voru gefnar út í desember 2021 af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga þar sem stuðst er við reiknilíkan með spá um framtíðar dánar- og eftirlífendatölur. Lífeyrisaldur er reiknaður 65 ár fyrir þá sjóðfélaga sem látið hafa af störfum og eiga geymd réttindi. Er þetta í samræmi við viðmiðanir hjá Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins.

Breyting skuldbindingar greinist þannig:	2021	2020
Staða 1.1.	36.597	36.863
Gjaldfært á árinu	776	736
Greitt á árinu	(3.015)	(2.546)
Tryggingafræðileg breyting	6.234	3.232
Áhrif gengisbreytinga	(1.018)	(1.688)
Staða 31.12.	<u>39.574</u>	<u>36.597</u>

Lífeyrisskuldbinding 5 ára yfirlit:	2021	2020	2019	2018	2017
Núvirði skuldbindingar	<u>39.574</u>	<u>36.597</u>	<u>36.863</u>	<u>38.015</u>	<u>40.597</u>

26. Skuldbinding vegna niðurrifs

Breyting skuldbindingar vegna niðurrifs greinist þannig:

	2021	2020
Staða 1.1.	17.727	12.212
Áhrif tímaþáttar afvöxtunar í gegnum fjármagnsgjöld	1.506	504
Viðbót ársins	472	0
Breyting skuldbindingar í gegnum aðra heildarafkomu	(4.074)	5.011
Staða 31.12.	<u>15.631</u>	<u>17.727</u>

Í samræmi við alþjóðlega reikningskilastaðla skal stofnverð rekstrarfjármuna innifela áætlaðan kostnað við niðurrif þeirra að lokinni notkun. Áætlaður niðurrifskostnaður háspennulína hefur verið metinn og núvirtur miðað við forsendur um nýtingartíma. Á móti hefur verið færð skuldbinding meðal langtímaskulda. Í rekstrarreikning er færð breyting á skuldbindingunni sem nemur núvirðingu.

Skýringar, frh.:

27. Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir greinast þannig:	31.12.2021	31.12.2020
Viðskiptaskuldir	16.915	32.868
Áfallnir vextir	13.927	14.021
Aðrar skammtímaskuldir	44.984	24.183
	<u>75.826</u>	<u>71.072</u>

28. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Eigendur, hlutdeildarfélag, stjórnarmenn, lykilstjórnendur og félag og stofnanir í þeirra eigu teljast vera tengdir aðilar fyrirtækisins.

Viðskipti við tengda aðila	2021	2020
<i>Vaxtatekjur</i>		
Hlutdeildarfélag	6	5
<i>Krafa</i>		
Hlutdeildarfélag	144	144

Viðskipti við tengda aðila hafa verið gerð á sambærilegum grundvelli og viðskipti við ótengda aðila. Ekki eru tilgreind sérstaklega viðskipti við ríkissjóð eða félag og stofnanir í hans eigu en þau viðskipti eru eins og um ótengda aðila væri að ræða. Samstæðan nýtir sér undanþágu frá skýringarkröfum IAS 24 þar sem móðurfélagið er í ríkiseigu. Sjá nánar í skýringu 21.

29. Þóknun til endurskoðenda

Þóknun til endurskoðenda samstæðunnar á árinu 2021 nam 351 þúsundi USD (2020: 327 þúsundum USD) þar af 251 þúsundi USD (2020: 259 þúsund USD) vegna endurskoðunar og könnunar.

30. Áhættustýring

Skilvirk áhættustýring er grundvallarþáttur í upplýstri ákvarðanatöku og hluti af verklagi á öllum sviðum fyrirtækisins. Stefna Landsvirkjunar í áhættustýringu styður við samfelldan og tryggan rekstur sem og markmið fyrirtækisins á sviði samfélagsábyrgðar.

- Áhættunefnd stjórnar hefur eftirlit með virkni áhættustýringar, áhættustefnu og áhættuumgjörð Landsvirkjunar. Áhættunefnd stjórnar og endurskoðunarnefnd stjórnar upplýsa stjórn um störf nefndanna í samræmi við starfsreglur. Stjórn Landsvirkjunar tekur upplýsingar og tillögur nefndanna til umfjöllunar og afgreiðslu á fundum sínum.

- Forstjóri innleiðir áhættustefnu fyrirtækisins og sér til þess að til staðar séu skilvirk áhættustýringarkerfi og ferli til stuðnings stefnunnar. Hann tryggir að ábyrgðarsvið þeirra sem koma að áhættustýringu sé skýrt, að eftirlit með áhættu sé fullnægjandi og yfirsýn sé til staðar yfir áhættuþætti fyrirtækisins. Forstjóri setur jafnframt fram áhættuviðmið fyrir starfsemi fyrirtækisins í samræmi við áhættuvilja.

- Framkvæmdastjórn Landsvirkjunar endurmetur og samþykkir verklag áhættustýringar innan fyrirtækisins. Hún er samráðsvettvangur varðandi áhættustýringu og fylgir því eftir að starfað sé í samræmi við áhættustefnu. Í framkvæmdastjórn sitja forstjóri, aðstoðarforstjóri og framkvæmdastjórnar samkvæmt skipuriti félagsins.

- Framkvæmdastjóri hvers sviðs ber ábyrgð á því að áhættustefnu og verklagi sé fylgt í daglegum störfum sviðsins.

- Áhættustjóri Landsvirkjunar þróar og samræmir aðferðafræði og verklag áhættustýringar. Hann styður við framkvæmd áhættustýringar, sinnir eftirliti og tekur þátt í upplýsingagjöf til stjórnar og stjórnenda.

31. Fjárhagsleg áhætta

Fjárhagsleg áhætta Landsvirkjunar verður til í viðskiptum og í annarri starfsemi fyrirtækisins. Fjárstýring ber ábyrgð á greiningu, stýringu og upplýsingagjöf varðandi fjárhagslega áhættu Landsvirkjunar. Fjárhagsleg áhætta félagsins skiptist í markaðsáhættu, lausafjárahættu og mótaðilaáhættu, en markaðsáhætta félagsins er helst tilkomin vegna:

- Verðtenginga í raforkusamningum s.s. við álverð og Nord Pool raforkuverð
- Vaxtaáhættu vegna skulda félagsins
- Gjaldmiðlaáhættu tengdri skuldum og öðru sjóðstreymi

Landsvirkjun notar afleiðusamninga til að verja félagið fyrir markaðsáhættu í samræmi við samþykkt áhættuviðmið.

32. Hrávöruáhætta

Félagið ber markaðsáhættu vegna breytinga á álverði og raforkuverðum á Nord Pool markaði. Um 62% af raforkusölu (GWh) Landsvirkjunar eru tengd álverði og um 11% eru tengd raforkuverði á Nord Pool markaði. Félagið hefur því gert afleiðusamninga til að treysta tekjugrundvöll sinn og draga úr sveiflum. Slíkir samningar fela í flestum tilvikum í sér að verð er fest eða fest á ákveðnu bili. Félagið verður því af tekjum ef verð hækka en tryggir tekjur ef verð lækka. Landsvirkjun hefur gert afleiðusamninga til varnar um 74% af álverðsáhættu og um 61% af raforkuverðsáhættu á Nord Pool markaði fyrir árið 2022. Í árslok 2021 var gangvirði samninga vegna hrávöruvarna neikvætt um 59,8 milljónir USD (2020: neikvætt um 8,2 milljónir USD).

Innbyggðar afleiður

Með samningum Landsvirkjunar um sölu á rafmagni með tengingu við álverð verða til innbyggðar afleiður sem færðar eru í reikningsskilum fyrirtækisins. Innbyggðar afleiður raforkusamninga eru færðar í efnahagsreikningi á gangvirði á reikningsskiladegi. Gangvirðisbreytingar vegna þeirra eru færðar í rekstrarreikning meðal fjármunatekna og fjármagnsgjalda.

	2021	2020
Gangvirði innbyggðra afleiða sundurliðast þannig:		
Gangvirði innbyggðra afleiða í ársbyrjun	3.681	2.711
Breyting á gangvirði á árinu	33.455	970
Gangvirði innbyggðra afleiða í árslok	37.135	3.681
Skipting innbyggðra afleiða er eftirfarandi:		
Langtímaluti innbyggðra afleiða	22.934	4.447
Skammtímaluti innbyggðra afleiða	14.201	(766)
Innbyggðar afleiður samtals	37.135	3.681

Helstu forsendur Landsvirkjunar við mat á gangvirði innbyggðra afleiða eru eftirfarandi:

Útreikningar taka mið af framvirku álverði í LME kauphöllinni og miðast að hámarki við tímalengd framvirks álferils, eða 123 mánuði. Það er mat stjórnenda að væntingar um álverð eftir meira en tíu ár endurspegli álverð þegar samningar voru gerðir og því myndist ekki gangvirðisbreytingar vegna þess tímabils.

Útreikningar takmarkast í tímalengd við endurskoðun á raforkuverði samninga eða samningstíma. Tímalengdin getur þó aldrei orðið meiri en fyrrgreindir 123 mánuðir.

Vegna ákvæða um kaupskyldu raforkukaupenda miðast útreikningar við tryggð lágmarkskaup.

Núvirt er með vöxtum í Bandaríkjunum skv. upplýsingum úr Bloomberg, án álags. Í árslok 2021 var vaxtaferill til núvirðingar á bilinu 0,2 - 1,6% (2020: 0,2 - 0,8%).

Skýringar, frh.:

32. Hrávöruáhætta frh.:

Næmnigreining álverðsáhattu

Eftirfarandi töflur sýna áhrif á rekstrarreikning af breytingum álverðs á gangvirði fjármálagerna með tengingu við álverð. Fjárhæðirnar eru í þúsundum Bandaríkjadala fyrir skatta.

31.12.2021	Álverð USD/tonn	
	-100	+100
Innbyggðar afleiður	(17.099)	16.672
Álvarnir	7.572	(8.101)
	(9.527)	8.571

31.12.2020	Álverð USD/tonn	
	-100	+100
Innbyggðar afleiður	(6.355)	6.321
Álvarnir	5.152	(5.787)
	(1.203)	534

Næmnigreining Nord Pool raforkuverðsáhattu

Eftirfarandi tafla sýnir áhrif á rekstrarreikning af breytingum á raforkuverði á Nord Pool markaði á gangvirði fjármálagerna með tengingu við raforkuverð á Nord Pool markaði. Fjárhæðirnar eru í þúsundum Bandaríkjadala fyrir skatta.

31.12.2021	Raforkuverð EUR/MWst	
	-2	+2
Raforkuvarnir	1.803	(1.803)

31.12.2020	Raforkuverð EUR/MWst	
	-2	+2
Raforkuvarnir	1.509	(1.509)

33. Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er sú áhætta að fé tapist vegna óhagstæðra breytinga á gengi gjaldmiðla. Starfrækslummynt Landsvirkjunar er Bandaríkjadalur og myndast því gjaldmiðlaáhætta af sjóðstreymi, eignum og skuldum í öðrum myntum en Bandaríkjadal. Tekjur eru að stærstum hluta í Bandaríkjadal og íslenskum krónum en rekstrargjöld í íslenskum krónum veita náttúrulega vörn. Dregið er úr gjaldmiðlaáhattu vegna afborgana skulda og vaxtagreiðslna með notkun gjaldmiðlaskiptasamninga.

Uppgjörsáhætta félagsins tengd breytingum á gengi myndast helst vegna skulda í evrum sem eru til langs tíma. Eftirfarandi tafla sýnir stöðu Landsvirkjunar í öðrum myntum en starfrækslummynt.

Gjaldmiðlaáhætta Landsvirkjunar vegna peningalegra eigna og skulda var eftirfarandi í árslok:

31.12.2021	EUR	ISK	CHF	Aðrir
				gjaldmiðlar
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur.....	1.224	17.656	0	47
Handbært fé.....	4.224	19.211	0	1.192
Vaxtaberandi skuldir.....	(169.741)	(36.690)	(3.210)	0
Afleiðusamningar.....	43.042	0	0	0
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	(12.756)	(86.076)	(16)	(711)
Áhætta í efnahagsreikningi.....	(134.007)	(85.899)	(3.226)	528

Skýringar, frh.:

33. Gjaldmiðlaáhætta frh.:

31.12.2020	EUR	ISK	CHF	Aðrir gjaldmiðlar
Langtímakröfur.....	0	144	0	0
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur.....	454	20.773	0	86
Handbært fé.....	4.681	8.484	1	1.682
Vaxtaberandi skuldir.....	(282.143)	(37.853)	(9.978)	0
Afleiðusamningar.....	158.154	0	0	0
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.....	(3.737)	(76.423)	0	(239)
Áhætta í efnahagsreikningi.....	(122.591)	(84.875)	(9.977)	1.529

Gengi helstu gjaldmiðla gagnvart Bandaríkjadal árin 2021 og 2020 var eftirfarandi:

	Meðalgengi		Árslokagengi	
	2021	2020	2021	2020
EUR.....	0,85	0,88	0,88	0,81
CHF.....	0,91	0,94	0,91	0,88
ISK.....	127,05	135,27	130,38	127,21

Næmnigreining

Breyting á gengi starfrækslugjaldmiðla félaga samstæðunnar um 10% gagnvart eftirtöldum myntum hefði breytt hagnaði (tapi) og eigin fé um eftirfarandi fjárhæðir fyrir tekjuskatt. Greiningin nær aðeins til peningalegra eigna og skulda og gerir ráð fyrir að allar aðrar breytur, sérstaklega vextir, haldist óbreyttar.

	Afkoma / Eigið fé	
	Styrking	Veiking
2021		
EUR	13.401 (13.401)
ISK	8.590 (8.590)
CHF	323 (323)
Aðrar myntir	(53)	53
2020		
EUR	12.122 (12.122)
ISK	8.487 (8.487)
CHF	998 (998)
Aðrar myntir	(153)	153

Í lok desember 2021 var gangvirði gjaldmiðlaskiptasamninga jákvætt um 1,9 milljónir USD (2020: jákvætt um 8,1 milljón USD).

34. Vaxtaáhætta

Landsvirkjun býr við vaxtaáhættu vegna vaxtaberandi eigna og skulda sem bera fasta eða breytilega vexti. Áhættan felst einkum í mögulegri hækkun vaxta á skuldir með breytilega vexti sem leiða myndi til hækkunar vaxtagjalda. Á undanförunum árum hefur Landsvirkjun aukið verulega hlutfall skulda á föstum vöxtum ásamt því að nota gjaldmiðlaskiptasamninga sem fela í sér skipti á gjaldmiðlum og vöxtum til stýringar vaxtaáhættu.

Að teknu tilliti til skiptasamninga var hlutfall fjárskulda með fasta vexti um 85% í árslok 2021 (2020: 77%). Í árslok 2021 var áætlað gangvirði vaxtaberandi skulda fyrirtækisins um 166 milljónum USD hærra en bókfært verð þeirra (238 milljónum USD hærra 2020) sé núvirt með vaxtarófi undirliggjandi mynta án álags. Eftirfarandi tafla sýnir skiptingu fjármálagerninga eftir því hvort þeir bera fljótandi eða fasta vexti.

Skýringar, frh.:

34. Vaxtaáhætta frh.:

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Fjármálagerningar með fasta vexti</i>		
Vaxtaberandi skuldir	(1.300.235)	(1.212.631)
Gjaldmiðla- og vaxtaskiptasamningar	(56.015)	(146.986)
Lán til annarra félaga	144	144
	<u>(1.356.106)</u>	<u>(1.359.473)</u>
<i>Fjármálagerningar með breytilega vexti</i>		
Handbært fé	97.560	91.963
Vaxtaberandi skuldir	(298.109)	(555.136)
Gjaldmiðla- og vaxtaskiptasamningar	56.604	159.524
	<u>(143.946)</u>	<u>(303.649)</u>

Næmnigreining vaxtaáhættu

Eftirfarandi töflur sýna áhrif af breytingum vaxta á bókfært virði og áætlað sjóðstreymi til eins árs. Fjárhæðirnar eru í þúsundum Bandaríkjadala fyrir skatta.

31.12.2021

	Sjóðstreymi		Bókfært virði	
	-100 bps	+100 bps	-100 bps	+100 bps
Innbyggðar afleiður	0	0	(3.692)	3.296
Aðrir afleiðusamningar	0	293	(2.202)	438
Vaxtaberandi skuldir	926	(2.131)	0	0
Handbært fé	(976)	976	0	0
	<u>(50)</u>	<u>(862)</u>	<u>(5.894)</u>	<u>3.734</u>

31.12.2020

	Sjóðstreymi		Bókfært virði	
	-100 bps	+100 bps	-100 bps	+100 bps
Innbyggðar afleiður	0	0	276	(260)
Aðrir afleiðusamningar	0	915	132	3.483
Vaxtaberandi skuldir	1.571	(4.299)	0	0
Handbært fé	(920)	920	0	0
	<u>651</u>	<u>(2.464)</u>	<u>408</u>	<u>3.223</u>

35. Lausafjánhætta

Lausafjánhætta felur í sér hættu á tapi ef fyrirtækið getur ekki staðið við skuldbindingar sínar á gjalddaga. Landsvirkjun takmarkar lausafjánhættu með því að tryggja að nægt laust fé sé til staðar á hverjum tíma til að standa við skuldbindingar. Til að jafnvægi sé á milli skuldbindinga og væntra tekna er lögð áhersla á tryggja lausafjárstöðu fyrirtækisins í formi handbærs fjár og aðgengis að veltilánum.

Í árslok 2021 nam handbært fé um 98 milljónum USD (2020: 92 milljónir USD) en ef tekið er tillit til óádræginna veltilána (170 milljónir USD) þá hefur Landsvirkjun aðgang að alls um 268 milljónum USD (2020: 372 milljónir USD). Sjóðstreymi frá rekstri og dreifðar endurgreiðslur lána ásamt góðri lausafjárstöðu og aðgengi að lánalínum tryggir greiðsluhæfi fyrirtækisins að lágmarki út árið 2023.

Skýringar, frh.:

35. Lausafjánhætta frh.:

Samningsbundnar greiðslur vegna fjármálagerninga, þar með taldir vextir, greinast þannig:

31.12.2021	Bókfært verð	Samnings- bundið sjóðsflæði	Innan árs	1 - 2 ár	2 - 5 ár	Meira en 5 ár
<i>Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður</i>						
Handbært fé	97.560	97.560	97.560	0	0	0
Skammtímakröfur	100.085	100.091	100.091	0	0	0
Vaxtab. skuldir	(1.598.346)	(1.847.081)	(183.718)	(294.358)	(666.012)	(702.993)
Skammtímaskuldir	(118.601)	(118.601)	(118.601)	0	0	0
	<u>(1.519.302)</u>	<u>(1.768.031)</u>	<u>(104.668)</u>	<u>(294.358)</u>	<u>(666.012)</u>	<u>(702.993)</u>
<i>Fjármálagerningar sem eru afleiður</i>						
Gjaldmiðlasamn.	1.889	1.726	(719)	(629)	3.073	0
Hrávöruafleiður	(59.834)	(86.233)	(60.278)	(25.955)	0	0
Innbyggðar afleiður í raforkusamningum ..	37.135	37.619	14.236	11.711	12.085	(414)
	<u>(20.810)</u>	<u>(46.888)</u>	<u>(46.761)</u>	<u>(14.872)</u>	<u>15.158</u>	<u>(414)</u>
31.12.2020						
<i>Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður</i>						
Langtímakröfur	144	151	0	151	0	0
Handbært fé	91.963	91.963	91.963	0	0	0
Skammtímakröfur	69.344	69.344	69.344	0	0	0
Vaxtab. skuldir	(1.767.767)	(2.033.253)	(272.712)	(158.444)	(689.092)	(913.004)
Skammtímaskuldir	(95.690)	(95.690)	(95.690)	0	0	0
	<u>(1.702.006)</u>	<u>(1.967.485)</u>	<u>(207.095)</u>	<u>(158.293)</u>	<u>(689.092)</u>	<u>(913.004)</u>
<i>Fjármálagerningar sem eru afleiður</i>						
Gjaldmiðlasamn.	8.126	7.972	(2.799)	(2.769)	4.982	8.558
Hrávöruafleiður	(8.240)	(6.003)	(4.033)	(1.970)	0	0
Innbyggðar afleiður í raforkusamningum ..	3.681	3.832	(767)	(402)	1.450	3.551
	<u>3.567</u>	<u>5.801</u>	<u>(7.599)</u>	<u>(5.141)</u>	<u>6.432</u>	<u>12.109</u>

36. Fjármögnun

Landsvirkjun leggur áherslu á tryggt aðgengi að fjármagni og fjölbreytt aðgengi að lánsfé. Þannig hefur fyrirtækið sótt fjármagn með útgáfu skuldabréfa á innlendum og erlendum mörkuðum, með lántöku frá Evrópska fjárfestingabankanum (EIB) og Norræna fjárfestingabankanum (NIB) og í gegnum verktakafjármögnun í Evrópu og Japan. Þá hefur fyrirtækið aðgang að veltílanum frá viðskiptabönkum sínum.

Lántökur á árinu námu samtals 160 m. USD (2020: 250 m. USD). Afborganir langtímalána voru 309 m. USD (2020: 274 m. USD). Í febrúar 2021 gaf Landsvirkjun út græn skuldabréf í gegnum lokað skuldabréfaútböð á Bandaríkjamarkaði að fjárhæð 100 m. USD en tilkynnt var um þessa útgáfu í september 2020. Í desember 2021 greiddi Landsvirkjun upp skuldabréf að fjárhæð 80 m. EUR eða jafnvirði um 90 m. USD. Í júní tók Landsnet 50 m. USD lán hjá Norræna fjárfestingarbankanum til að fjármagna framkvæmdir við Kröflulínu 3 og Hólasandslínu 3. Ádráttur veltílana jókst um 10 m. USD á árinu.

Skýringar, frh.:

36. Fjármögnun frh.:

Vaxtaberandi skuldir samstæðunnar námu 1.598 m. USD í árslok 2021 (2020: 1.768 m. USD). Dregið er úr áhættu tengdri endurfjármögnun með jafnri dreifingu afborgana og með hæfilegum líftíma útistandandi lána. Veginn meðallíftími vaxtaberandi skulda er 4,8 ár (2020: 4,8 ár) og hlutfall vaxtaberandi skulda á gjalddaga innan 12 mánaða er 9,3% (2019: 13,4%).

Undanfarin ár hefur Landsvirkjun lagt áherslu á að breyta lánasafni sínu og er hætt að taka lán með ríkisábyrgð. Auk þess hefur fyrirtækið unnið markvisst að því að afnema ríkisábyrgð af útistandandi skuldum þar sem því verður við komið. Höfuðstóll skulda með ríkisábyrgð fer því lækkandi og er síðasta lán með ríkisábyrgð á gjalddaga 2026. Í lok árs 2021 voru 14% af skuldum Landsvirkjunar með ríkisábyrgð (2020: 29%). Landsvirkjun greiðir ábyrgðargjald til íslenska ríkisins af skuldum fyrirtækisins sem eru með ríkisábyrgð.

37. Græn skuldabréf

Landsvirkjun hefur sett upp grænan fjármögnunarramma („Green Finance Framework“). Græn fjármögnun verður nýtt til að fjármagna og endurfjármagna grænar eignir á efnahagsreikningi fyrirtækisins. Landsvirkjun var fyrsta íslenska fyrirtækið til að gefa út græn skuldabréf í mars 2018 þegar fyrirtækið gaf út skuldabréf að fjárhæð 200 m. USD. Heildarútgáfa grænna skuldbréfa í árslok 2021 er 350 m. USD. Nánari upplýsingar um rammann og árlega skýrslugjöf má finna á vefsíðu Landsvirkjunar.

38. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta felur í sér hættu á að gagnaðili samnings uppfylli ekki ákvæði hans. Mótaðilaáhætta Landsvirkjunar verður fyrst og fremst til vegna raforkusamninga, afleiðusamninga fyrirtækisins og handbærs fjár. Um verulegar fjárhæðir getur verið að ræða en Landsvirkjun takmarkar mótaðilaáhættu t.d. með kröfu um tryggð lágmarkskaup í raforkusamningum, ásamt því að fara fram á ábyrgðir frá viðskiptavinum. Þá er gerð krafa um að mótaðilar séu með lánshæfiseinkunn í fjárfestingaflokki þegar kemur að vörslu handbærs fjár og við gerð afleiðusamninga. Í skýringu nr. 50 er gerð nánari grein fyrir mati eigna.

Mótaðilaáhætta fyrirtækisins greinist með eftirfarandi hætti í árslok:

	31.12.2021	31.12.2020
Afleiðusamningar	59.236	16.836
Langtímakröfur	0	144
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	100.085	69.344
Handbært fé	97.560	91.963
	<u>256.881</u>	<u>178.287</u>

39. Samanburður á gangvirði og bókfærðu verði langtímaskulda

	31.12.2021		31.12.2020	
	Bókfært verð	Gangvirði	Bókfært verð	Gangvirði
Vaxtaberandi langtímaskuldir	1.598.346	1.764.683	1.767.767	2.005.966

Gangvirði annarra fjáreigna og fjárskulda er metið jafnt bókfærðu verði þeirra.

Við útreikning á gangvirði vaxtaberandi langtímaskulda er notað vaxtaróf undirliggjandi mynta við núvirðingu á væntu sjóðstreymi.

Skýringar, frh.:

Vextir greinast þannig:	2021	2020
Vaxtaberandi skuldir USD	0,2 til 1,7%	0,1 til 1,2%
Vaxtaberandi skuldir aðrar en USD	-0,7 til 0,7%	-0,8 til 0,9%

40. Flokkun gangvirðis

Taflan sýnir stigskiptingu þeirra liða ársreiknings sem færðir eru á gangvirði.

	Stig 2	Stig 3	Samtals
31.12.2021			
Innbyggðar afleiður		37.135	37.135
Aðrar afleiður	(57.945)		(57.945)
Endurmat rekstrarfjármuna		258.595	258.595
Eignarhlutir í öðrum félögum		622	622
	(57.945)	296.352	238.407
31.12.2020			
Innbyggðar afleiður		3.681	3.681
Aðrar afleiður	(113)		(113)
Endurmat rekstrarfjármuna		218.605	218.605
Eignarhlutar í öðrum félögum		579	579
	(113)	222.865	222.752

Helstu forsendur við verðmat á afleiðum má sjá í skýringum 13 og 32.

41. Flokkar fjármálagerninga

Fjáreignir og fjárskuldir skiptast í ákveðna flokka. Flokkunin hefur áhrif á það hvernig viðkomandi fjármálagerningar eru metnar. Þeir flokkar sem fjáreignir og fjárskuldir fyrirtækisins tilheyra og matsgrundvöllur þeirra er sem hér segir:

- Veltufjáreignir og veltufjárskuldir - eru færðar á gangvirði gegnum rekstur.
- Fjárfestingar í eiginfjárgerningum - eru færðar á gangvirði gegnum rekstur.
- Lán og kröfur - eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði.
- Aðrar fjárskuldir - eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði.

Fjáreignir og fjárskuldir greinast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

	Veltufjáreignir og skuldir	Fjárfesting í eiginfjárgern.	Lán og kröfur	Aðrar fjárskuldir	Samtals
31.12.2021					
Afleiðusamningar	59.236				59.236
Eignarhlutir í öðrum félögum		622			622
Viðskipta- og aðrar skammtímakr. ...			100.085		100.085
Handbært fé			97.560		97.560
Eignir samtals	59.236	622	197.645	0	257.503
Vaxtaberandi skuldir				1.598.346	1.598.346
Afleiðusamningar	80.045				80.045
Viðskipta- og aðrar skammtímakr.				118.601	118.601
Skuldir samtals	80.045	0	0	1.716.947	1.796.992

Skýringar, frh.:

41. Flokkar fjármálagerninga frh.:

	Veltufjáreignir og skuldir	Fjárfesting í eiginfjárgern.	Lán og kröfur	Aðrar fjárskuldir	Samtals
31.12.2020					
Afleiðusamningar	16.836				16.836
Eignarhlutir í öðrum félögum		579			579
Lán og kröfur á önnur félög			144		144
Viðskipta- og aðrar skammtímakr.			69.344		69.344
Handbært fé			91.963		91.963
Eignir samtals	16.836	579	161.451	0	178.866
Vaxtaberandi skuldir				1.767.767	1.767.767
Afleiðusamningar	13.269				13.269
Viðskipta- og aðrar skammtímask.				95.690	95.690
Skuldir samtals	13.269	0	0	1.863.457	1.876.726

42. Eiginfjárstýring

Landsvirkjun leggur áherslu á að viðhalda traustum eiginfjárgrunni sem styður við frekari þróun fyrirtækisins.

43. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Samstæðan hefur innleitt alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir eru samþykktir af Evrópusambandinu í lok árs 2021, breytingar á þeim og nýjar túlkanir. Eftirfarandi endurbætur tóku gildi 1. janúar 2021:

- IFRS 9, IFRS 7 & IFRS 16 - endurbætur vegna breytts vaxtaviðmiðs (IBOR reform Phase II).
- IFRS 16 - ívilnanir á leigugreiðslum vegna áhrifa Covid-19 (framlengt til júní 2022).

Það er mat stjórnenda að innleiðing ofangreindra endurbóta á stöðlum hafi ekki haft veruleg áhrif á samstæðuársreikninginn.

Samstæðan hefur ekki innleitt nýja eða endurbætta staðla sem hafa verið gefnir út en ekki tekið gildi. Þann 1. janúar 2022 taka gildi endurbætur á IAS 16 Fastafjármunir sem snúa að meðferð ágóða af sölu áður en eign er tekin í notkun og endurbætur á IAS 37 Skuldbindingar, óvissar skuldir og óvissar eignir sem snúa að því hvað telst til kostnaðar við að uppfylla íþyngjandi samninga. Það er mat stjórnenda að innleiðing þeirra breytinga muni ekki hafa veruleg áhrif á samstæðureikninginn.

44. Grundvöllur samstæðu

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfiráð. Yfiráð eru til staðar þegar félag hefur ákvörðunarvald yfir fjárfestingunni, ber áhættu eða hefur réttinn til að njóta ávinnings vegna þátttöku í fjárfestingunni og getur með ákvörðunarvaldi haft áhrif á ávöxtun sína af fjárfestingunni. Við mat á yfiráðum er tekið tillit til hugsanlegs atkvæðisréttar sem er nýtanlegur eða breytanlegur. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í reikningsskilum samstæðunnar frá því að yfiráð nást og þar til þeim lýkur. Tekið er tillit til afkomu og efnahags dótturfélaga. Verði hlutdeild fyrirtækisins í tapi meiri en bókfært verð dótturfélags er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps hætt nema fyrirtækið hafi gengist í ábyrgðir fyrir dótturfélagið eða fjármagnað það. Ef hagnaður verður af rekstri dótturfélags á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þeirra fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

Viðskipti milli félaga innan samstæðunnar, staða milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Óinnleystur hagnaður sem hefur myndast í viðskiptum við hlutdeildarfélög er felldur út í samræmi við hlutdeild samstæðunnar í félögunum. Óinnleyst tap er felld út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýrnunar fjárfestinganna.

Eignir og skuldir dótturfélaga með aðra starfrækslumynt en móðurfélagið eru umreiknaðar í Bandaríkjadali miðað við gengi uppgjörsdags. Tekjur og gjöld þeirra eru umreiknuð í Bandaríkjadali á meðalgengi ársins. Þýðingarmunur sem myndast við yfirfærsluna í Bandaríkjadali er færður á sérstakan lið í yfirliti um heildarafkomu og meðal eigin fjár. Fjárhæðir í sjóðstreymi eru umreiknaðar í Bandaríkjadali á meðalgengi ársins. Gengismunur sem myndast við yfirfærsluna í Bandaríkjadali er sýndur sem sérstakur liður í sjóðstreymi.

45. Hlutdeildarfélög

Hlutdeildarfélög eru þau félög þar sem samstæðan hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu, en ekki yfiráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar samstæðan ræður yfir 20% til 50% atkvæðaréttar, að meðtöldum hugsanlegum nýtanlegum atkvæðarétti, ef einhver er.

Ársreikningur samstæðunnar inniheldur hlutdeild í hagnaði eða tapi hlutdeildarfélaga samkvæmt hlutdeildaraðferð, frá upphafi áhrifa til loka þeirra. Verði hlutdeild samstæðu í tapi meiri en bókfært verð hlutdeildarfélags er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps hætt nema samstæðan hafi gengist í ábyrgðir fyrir hlutdeildarfélagið eða fjármagnað það. Ef hagnaður verður á rekstri hlutdeildarfélags á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þess fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

Skýringar, frh.:

46. Rekstrartekjur

Tekjur af raforkusölu og orkuflutningi eru vegna sölu til iðnaðar og almenningsveitna samkvæmt mældri afhendingu orkunnar á árinu. Aðrar tekjur eru færðar þegar til þeirra er unnið eða við afhendingu.

Tekjur eru færðar eftir tegund vöru og þjónustu á eftirfarandi hátt:

Orkuvinnsla

Tekjur orkuvinnslu verða til vegna sölu á rafmagni sem unnið er með vatnsafl, vindafli og jarðvarma.

Tekjusköpun orkuvinnslu verður til við afhendingu rafmagns á umsömdu verði. Þjónustuskyldan er að afhenda rafmagn yfir tíma og er samningsverð sú þóknun sem Landsvirkjun væntir að fá greidda, á annað hvort dagsverði eða samningsverði. Þjónustuskyldan er uppfyllt yfir tíma og endurspeglar þær tekjur sem færðar eru á samningsverði hvernar afhentar einingar sem er sú fjárhæð sem fyrirtækið hefur rétt til að tekjufæra. Réttur til að gera reikning vegna sölu á raforku verður til þegar raforka er unnin og afhent og rétturinn til að gera reikning fyrir hefur stofnast fyrir þóknun sem mun undir flestum kringumstæðum vera sú sama og virði fyrir viðskiptavin.

Jafnframt fellur starfsemi Icelandic Power Insurance Ltd. undir þennan starfsþátt. Hlutverk Icelandic Power Insurance Ltd. er að annast tryggingar aflstöðva Landsvirkjunar.

Orkuflutningur

Landsnet annast flutning raforku og kerfisstjórnun samkvæmt ákvæðum III. kafla raforkulaga nr. 65/2003. Tekjusköpun orkuflutnings er samkvæmt mældri afhendingu orkunnar og gildandi gjaldskrá á hverjum tíma. Gjaldskrá er háð tekjumörkum sem félaginu er sett á grundvelli 12. gr. raforkulaganna og eru undir eftirliti Orkustofnunar. Tekjusköpun flutningstapa og kerfisþjónustu eru einnig samkvæmt mældri afhendingu og gildandi gjaldskrá. Gjaldskráin er grundvölluð á innkaupsverði, byggt á útboðum. Hún er utan tekjumarka en háð eftirliti Orkustofnunar. Réttur til tekjuskráningar og að gera reikning vegna flutnings á raforku verður til þegar raforka er flutt og afhent.

Annað

Undir aðra starfsþætti er færð starfsemi félaganna Orkufjarskipta hf. og Landsvirkjunar Power ehf. Hlutverk Orkufjarskipta hf. er að eiga og reka öryggisfjarskiptakerfi sem hluthöfum er nauðsynlegt vegna reksturs raforkukerfa þeirra á landsvísu og leigja aðgang að því sem tók eru á og lög heimila. Landsvirkjun Power ehf. þróar orkutengd verkefni alþjóðlega og veitir eigendaráðgjöf á því sviði. Tekjur eru færðar vegna annarra tekna þegar þjónustuskylda samkvæmt samningi hefur verið innt af hendi.

Skýringar, frh.:

47. Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikninginn eftir því sem þau falla til miðað við virka vexti. Meðal vaxtatekna og vaxtagjalda eru afföll, yfirverð, innleystir vaxtaskiptasamningar, áhrif tímabáttar afvöxtunar niðurrifsskuldbindingar og annar mismunur sem er á upphaflegu bókfærðu verði fjármálagerninga og virðis þeirra á gjalddaga miðað við virka vexti.

Virkir vextir eru ávöxtunarkrafa sem notuð er við núvirðingu áætlaðs sjóðstreymis á líftíma fjármálagernings eða styttra tímabili, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi. Þegar virkir vextir eru reiknaðir áætla fyrirtækið sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagerningsins.

48. Aðrar fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Aðrar fjármunatekjur og fjármagnsgjöld fela í sér hagnað eða tap af veltufjáreignum og veltufjárskuldum og innleystar og óinnleystar gangvirðisbreytingar og breytingar á gjaldeyrismun.

49. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok árs. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í Bandaríkjadali er færður í rekstrarreikning. Aðrar eignir en peningalegar eignir og skuldir sem metnar eru á kostnaðarverði í erlendri mynt eru færðar yfir í Bandaríkjadali á gengi viðskiptadags. Efnislegar eignir og skuldir sem færðar eru í erlendri mynt á gangvirði eru færðar yfir í Bandaríkjadali á gengi þess dags er gangvirðið var ákveðið.

50. Virðisrýrnun

a) Fjáreignir

Virðisrýrnunarlíkan IFRS 9 byggir á væntu útlánatapi og á jafnt við um; (i) fjáreignir sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði, (ii) fjáreignir sem færðar eru á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu, (iii) kröfur vegna leigusamninga, (iv) samningseignir innan efnissviðs IFRS 15, og (v) ákveðnar skriflegar lánaskuldbindingar og samningsbundnar fjárhagslegar ábyrgðir.

Vænt útlánatap fjáreigna er metið eftir því á hvaða stigi virðisrýrnunarlíkansins viðkomandi fjáreign flokkast:

Stig 1: Vænt útlánatap er metið út frá líkum á því að vanefndir verði á næstu 12 mánuðum,

Stig 2: Vænt útlánatap er metið út frá líkum á því að til vanefnda komi einhvern tímann á líftíma fjáreignarinnar,

Stig 3: Hlutlægar vísbendingar eru til staðar um að fjáreign sé virðisrýrð.

50. Virðisrýrnun frh.:

Upphaflega eru fjáreignir skráðar á stig 1, að undanskildum viðskiptakröfum og þeim fjáreignum sem eru virðisrýrðar við upphaflega skráningu. Fjáreignir eru færðar á stig 2 verði veruleg aukning í útlánaáhættu mótaðila frá upphaflegri skráningu, en samstæðan framkvæmir slíkt mat á hverjum uppgjörssdegi. Viðskiptakröfur samstæðunnar eru án verulegs fjármögnunarþáttar og því færðar á stig 2 við upphaflega skráningu í samræmi við einfaldað líkan sem staðallinn setur fram fyrir slíkar fjáreignir.

Á hverjum uppgjörssdegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna (stig 3). Fjáreign telst hafa rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem átt hafa sér stað benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eign verði lægra en áður var talið.

Virðisrýrnun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði eignar annars vegar og núvirtu framtíðarsjóðstreymi hins vegar, miðað við upphaflega virka vexti. Virðisrýrnun vegna fjáreigna til sölu er reiknuð með hliðsjón af gangvirði viðkomandi eigna á hverjum tíma.

Virðisrýrnun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti atburðum sem átt hafa sér stað eftir að virðisrýrnun var færð. Þegar um er að ræða annaðhvort fjáreignir sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði eða skuldabréf sem færð eru sem fjáreignir til sölu, þá er bakfærsla virðisrýrnunar færð í rekstrarreikning. Þegar um er að ræða hlutabréf, sem færð eru sem fjáreignir til sölu, er bakfærsla virðisrýrnunar færð á yfirlit um heildarafkomu.

Samstæðan afskráir kröfur þegar vísbendingar eru til staðar um verulega fjárhagslega erfiðleika skuldara og raunhæfar líkur á endurheimtu eru ekki til staðar.

Breytingar á virðisrýrnunarframlagi fjáreigna í afskriftareikning eru færðar í rekstrarreikning á því tímabili sem matið fer fram.

b) Aðrar eignir

Bókfært verð annarra eigna fyrirtækisins, að undanskildum birgðum og skatteign, er yfirfarið á hverjum uppgjörssdegi til að meta hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun. Ef eitthvað bendir til þess að svo sé er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar áætluð. Virðisrýrnunarprófanir eru gerðar að minnsta kosti árlega vegna óefnislegra eigna með ótilgreindan líftíma.

Virðisrýrnun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Fjárskapandi eining er minnsti aðgreinanlegi hópur eigna sem myndar sjóðstreymi sem er að mestu leyti óháð öðrum einingum eða hópum eininga. Virðisrýrnun er gjaldfærð í rekstrarreikningi, en síðan færð til hlutfallslegrar lækkunar á bókfærðu verði fastafjármuna sem tilheyra einingunni.

Endurheimtanleg fjárhæð eignar eða fjárskapandi einingar er hreint gangvirði þeirra eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er metið miðað við áætlað framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta sem endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þá áhættu sem fylgir einstökum eignum.

Virðisrýrnun annarra eigna er bakfærð ef breyting hefur átt sér stað á mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegri fjárhæð. Virðisrýrnun er einungis bakfærð að því marki sem nemur áður færðri virðisrýrnun, að teknu tilliti til afskrifta.

Skýringar, frh.:

51. Tekjuskattur

Tekjuskattur á afkomu ársins samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé eða í yfirlit um heildarafkomu, en í þeim tilvikum er tekjuskattur færður á þá liði.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörssdegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Skatteign (tekjuskattsskuldbinding) er færð í ársreikninginn. Útreikningur hennar byggist á mismun efnahagsliða samkvæmt skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi samstæðunnar hins vegar. Mismunur sem þannig kemur fram stafar af því að álagning tekjuskatts er miðuð við aðrar forsendur en reikningskil samstæðunnar og er þar í meginatriðum um að ræða tímabundinn mismun vegna þess að gjöld eru ekki færð á sama tíma í ársreikningi og skattuppgjöri. Útreikningur á frestuðum skatti byggir á því skatthlutfalli sem vænst er að verði í gildi þegar tímabundnir mismunir koma til með að snúast við, miðað við gildandi lög á uppgjörssdegi.

Skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að hægt sé að nýta framtíðarhagnað á mótí eigninni. Skatteign er metin á hverjum uppgjörssdegi og lækkuð að því marki sem talið er að hún komi ekki til með að nýtast.

52. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir eru við upphaflega skráningu færðir á kostnaðarverði.

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta rekstrarfjármuna er færður til eignar ef líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til fyrirtækisins og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Flutningsvirki og fjarskiptakerfi samstæðunnar eru skráð á endurmetnu verði í efnahagsreikningnum sem er gangvirði þeirra að frádregnum afskriftum frá endurmatsdegi. Þessar eignir eru endurmetnar með reglubundnum hætti. Allar verðmatshækkningar vegna þessa endurmats eru færðar á endurmatsreikning meðal eigin fjár, að teknu tilliti til tekjuskattsáhrifa. Afskriftir af endurmetna verðinu eru færðar í rekstrarreikning. Við sölu eignar, þegar hætt er að nota hana eða við afskriftir, er sá hluti endurmatsreikningsins sem tilheyrir eigninni færður á óráðstafað eigið fé.

Aðrir rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Stofnverð rekstrarfjármuna innifelur áætlaðan kostnað við niðurrif þeirra að lokinni notkun. Áætlaður niðurrifskostnaður háspennulína hefur verið metinn og núvirtur miðað við forsendur um áætlaðan nýtingartíma og hefur skuldbinding vegna þess verið færð meðal langtímaskulda. Í rekstrarreikning er færð breyting á skuldbindingunni vegna núvirðingar, auk afskrifta á niðurrifskostnaði.

Kostnaðarverð felur í sér allan þann kostnað sem fellur til við kaup eignar. Kostnaðarverð rekstrarfjármuna sem byggðir eru í eigin reikning er samanlagður kostnaður við byggingu, svo sem efniskostnaður og launakostnaður og jafnframt allur sá kostnaður sem fyrirtækið verður fyrir við að koma eigninni í starfhæft ástand.

Ef einstakir hlutar rekstrarfjármuna hafa mismunandi áætlaðan nýtingartíma er þeim skipt upp í samræmi við mismunandi líftíma þeirra.

Vaxtagjöld af lánsfé sem nýtt er til fjármögnunar á kostnaðarverði mannvirkja í byggingu eru eignfærð á byggingartíma.

Hagnaður eða tap af sölu rekstrarfjármuna er munurinn á söluverði og bókfærðu verði eignar og er fært í rekstrarreikning.

Skýringar, frh.:

52. Rekstrarfjármunir frh.:

Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundradshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna.

Afskriftaaðferðir, áætlaður nýtingartími og hrakvirði eru endurmetin á hverjum reikningsskiladegi.

Afskriftahlutföll og nýtingartími eru eftirfarandi:

	Afskriftir	Nýtingartími
Aflstöðvar:		
Mannvirki	1,67%	60 ár
Vél- og rafbúnaður	2,5-6,67%	15-40 ár
Stíflur og veitur	1,67-3,33%	30-60 ár
Gufuafstöðvar	1,67-6,67%	15-60 ár
Vindmyllur	5,00%	20 ár
Tengivirki	2,5-5%	20-40 ár
Háspennulínur og strengir	1,67-5%	20-60 ár
Ljósleiðarar	4-10%	10-25 ár
Annar fjarskiptabúnaður	6-20%	5-17 ár
Skrifstofuhúsnæði	2,00%	50 ár
Leigueignir	2,00%	50 ár
Áhöld og búnaður	10-25%	4-10 ár
Bifreiðar og vinnuvélar	10-20%	5-10 ár

53. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru færðar á kostnaðarverði að frádreginni uppsafnaðri virðisrýrnun og afskriftum.

Kostnaður við almennar rannsóknir er gjaldfærður á því tímabili sem hann fellur til. Undirbúningskostnaður vegna fyrirhugaðra framkvæmda er eignfærður meðal fastafjármuna svo sem efniskostnaður, launakostnaður og allur sá kostnaður sem fyrirtækið verður fyrir sem tengist eignfærðum undirbúningskostnaði. Undirbúningskostnaður er aðeins eignfærður ef líkur eru á hagrænum ábata í framtíðinni og fyrirtækið ætlar sér og hefur getu til að ljúka við, nýta eða selja hann. Líftími undirbúningskostnaðar er metinn ótakmarkaður þar til ákvörðun um nýtingu eða sölu hans er tekin, af þeirri ástæðu er kostnaðurinn ekki afskrifaður heldur er tekið tillit til mögulegrar virðisrýrnunar ef áform breytast.

Vatns- og jarðhitaréttindi eru færð til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði sem óefnislegar eignir með ótakmarkaðan nýtingartíma þar sem ekki er ljóst hvenær þessi réttindi hætta að skila efnahagslegum ávinningi.

Aðrar óefnislegar eignir eru metnar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Kostnaður sem fellur til síðar er aðeins eignfærður ef hann eykur væntan framtíðarávinning þeirrar eignar sem hann tengist. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma óefnislegra eigna frá þeim degi sem þær eru nýtanlegar. Afskriftir og nýtingartími greinist þannig:

	Afskriftir	Nýtingartími
Hugbúnaður	25%	4 ár

Skýringar, frh.:

54. Leigusamningar

Við upphaflega skráningu metur samstæðan hvort samningur teljist vera leigusamningur eða innihaldi leigusamning. Samstæðan skráir nýtingarrétt til eignar og samsvarandi leiguskuldbindingu vegna allra leigusamninga, nema skammtímaleigu (til skemmri tíma en 12 mánaða) og fyrir leigueignir með lágt virði þar sem leigugreiðslur eru færðar línulega á meðal rekstrargjalda yfir leigutímann.

Leiguskuldbinding er upphaflega metin á núvirði framtíðarleigugreiðslna. Leigugreiðslur eru núvirtar með innbyggðum vöxtum í samningi, eða ef þeir eru ekki aðgengilegir, með vöxtum af viðbótarlánsfé. Leiguskuldbinding samanstendur af föstum greiðslum að frádregnum leiguhvötum, breytilegum greiðslum vegna vísitölu, væntu hrakvirði og kaupréttum á leigueignum ef líklegt er talið að þeir verði nýttir.

Leigugreiðslur skiptast í vaxtagjöld og greiðslur af höfuðstól sem koma til lækkunar á leiguskuldbindingu. Samstæðan endurmetur leiguskuldbindingu ef leigutímabil breytist, ef leigugreiðslur breytast vegna vísitölutengingar eða þegar breytingar eru gerðar á leigusamningi sem ekki leiða til þess að nýr leigusamningur er skráður.

Nýtingarréttur er afskrifaður á því sem styttra reynist af líftíma leigusamnings eða leigueignar. Ef leigusamningur leiðir til eigendaskipta eða ef bókfært verð nýtingarréttar felur í sér kauprétt á leigueign, þá er nýtingarréttur afskrifaður á líftíma leigueignar. Nýtingarréttur er afskrifaður frá upphafsdegi leigusamnings.

Breytilegar leigugreiðslur sem eru ekki vísitölutengdar eru ekki hluti af leiguskuldbindingu eða nýtingarrétti eignar, heldur gjaldfærðar á því tímabili sem þær falla til.

Samstæðan nýtir sér heimild IFRS 16 til þess að skilja ekki samningsbundnar greiðslur vegna þjónustupáttar (eða aðrar greiðslur sem ekki teljast til leigu) frá leigugreiðslum við mat á leiguskuldbindingu og nýtingarrétti.

55. Fjármálagerningar

a) Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar

Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar eru færðar til bókar á þeim degi sem félagið gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum fjármálagerningsins.

Fjáreignir eru afskráðar ef samningsbundinn réttur félagsins að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef fyrirtækið framselur rétt til sjóðstreymis af eigninni til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldinu felst. Sá hluti framseldra fjáreigna sem stofnað er til eða haldið er eftir af fyrirtækinu er færður sem sérstök eign eða skuld.

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og hrein fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar og aðeins þegar lagalegur réttur félagsins er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda eða að innleysa eignina og gera upp skuldina á sama tíma.

Samstæðan flokkar fjáreignir aðrar en afleiðusamninga í eftirfarandi flokka: fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning, fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði og fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu.

55. Fjármálagerningar frh.:

i) Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning

Fjáreignir eru flokkaðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef þær eru veltufjáreign eða ef þær eru tilgreindar á gangvirði gegnum rekstrarreikning við upphaflega skráningu í bókhald. Við upphaflega skráningu er beinn viðskiptakostnaður færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til. Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru færðar á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar þaðan í frá eru færðar í rekstrarreikning.

Fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning eru eignarhlutir í öðrum félögum og markaðsverðbréf.

ii) Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði

Fjáreign er metin á afskrifuðu kostnaðarverði ef hún uppfyllir bæði eftirfarandi skilyrði og er ekki tilgreind á gangvirði gegnum rekstur: (i) fjáreignin tilheyrir viðskiptalíkani með það að markmiði að innheimta samningsbundið sjóðstreymi; og (ii) samningsskilmálar fjáreignarinnar fela í sér sjóðstreymi á tilteknum tímapunktum og sjóðstreymið felur eingöngu í sér afborganir höfuðstóls og vaxta af eftirstöðvum höfuðstóls. Slíkar eignir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum öllum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru slíkar fjáreignir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádreginni virðisrýrnun.

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði samanstanda af skuldabréfaeign, handbæru fé, viðskiptakröfum og öðrum skammtímaskröfum. Til handbærs fjár telst sjóður og óbundnar bankainnstæður sem eru til ráðstöfunar innan þriggja mánaða.

iii) Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu

Ef viðskiptalíkan fyrir fjáreign er hvort tveggja að innheimta samningsbundið sjóðstreymi af höfuðstól og vöxtum og selja ef aðstæður stýra því að slíkt henti samstæðunni þá er viðkomandi fjáreign skráð á gangvirði í gegnum aðra heildarkomu. Þá er heimilt að flokka fjárfestingu í eiginfjárgerningum á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu ef þeir eru ekki veltufjáreign eða óvisst gagngjald í samruna félaga samkvæmt IFRS 3. Eftir upphaflega skráningu í bókhald eru þær færðar á gangvirði og breytingar á þeim, aðrar en virðisrýrnun og gengismunur, eru færðar meðal annarra tekna og gjalda í yfirliti um heildarafkomu og sýndar sem sérstakur liður meðal eigin fjár.

b) Fjárskuldir aðrar en afleiðusamningar

Fjárskuldir aðrar en afleiðusamningar eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru skuldirnar færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Félagið afskráir fjárskuld þegar samningsbundnum skyldum vegna skuldagerningsins er lokið, þær felldar niður eða falla úr gildi.

Til fjárskulda annarra en afleiðusamninga teljast: Lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

Skýringar, frh.:

55. Fjármálagerningar frh.:

c) Afleiðusamningar

Fyrirtækið gerir afleiðusamninga til að verjast gjaldmiðla-, vaxta-, álverðsáhættu og áhættu tengdri raforkuverði á Nord Pool markaði. Afleiðusamningar eru upphaflega færðir á gangvirði. Beinn viðskiptakostnaður vegna þeirra er færður í rekstrarreikning eftir því sem hann fellur til. Eftir upphaflega skráningu eru afleiðusamningar færðir á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar færðar meðal fjármunatekna og fjármagnsgjalda í rekstrarreikningi. Áhættu-varnarreikningskilum er ekki beitt vegna afleiðusamninga sem ætlað er að verja peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum.

i) Aðgreinanlegar innbyggðar afleiður

Innbyggðar afleiður þar sem grunnsamningur er ekki fjármálagerningur eru aðgreindar frá grunnsamningum og færðar sérstaklega þegar efnahagsleg einkenni og áhætta grunnsamnings og innbyggðar afleiðu eru ekki nátengd, annar gerningur með sömu ákvæði og innbyggða afleiðan væri skilgreindur sem afleiðusamningur og grunnsamningurinn að meðtaldri innbyggðu afleiðunni er ekki metinn á gangvirði gegnum rekstrarreikning.

Gangvirðisbreytingar aðgreindra innbyggðra afleiða eru færðar meðal fjármunatekna og fjármagnsgjalda í rekstrarreikningi.

56. Birgðir

Birgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluvirði, hvoru sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða er byggt á fyrst inn fyrst út reglunni (FIFO) og tekur til kostnaðar sem stofnað hefur verið til við kaup birgðanna og við að koma þeim á notkunarstað og í nothæft ástand.

57. Handbært fé

Sjóður, markaðsverðbréf til skamms tíma og óbundnar innstæður teljast til handbærs fjár.

58. Eigið fé

Eigið fé samstæðunnar skiptist í eigendaframlög, endurmatsreikning, þýðingarmun, bundna hlutdeild, annað eigið fé og hlutdeild minnihluta. Stofnfé móðurfélagsins er 587 milljónir USD.

59. Hlunnindi starfsmanna

a. Iðgjaldatengd lífeyrisherfi

Kostnaður vegna framlaga í iðgjaldatengd lífeyrisherfi er gjaldfærður í rekstrarreikningi meðal launa og launatengdra gjalda þegar hann fellur til.

b. Réttindatengd lífeyrisherfi

Skuldbinding fyrirtækisins vegna réttindatengdra lífeyrisherfa er reiknuð sérstaklega með því að áætla framtíðarvirði lífeyrisréttinda sem núverandi og fyrrverandi starfsmenn hafa áunnið sér á yfirstandandi og fyrri tímabilum. Réttindin eru afvöxtuð til að finna núvirði þeirra. Tryggingastærðfræðingur hefur reiknað skuldbindinguna á grundvelli aðferðar sem miðast við áunnin réttindi. Tryggingafræðileg breyting skuldbindingar er færð meðal rekstrarliða færðra á eigið fé í yfirliti um heildarafkomu. Aðrar breytingar eru færðar í rekstrarreikning.

60. Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikning þegar fyrirtækinu ber lagaleg skylda til eða þegar það hefur tekið á sig skuldbindingu vegna liðinna atburða, líkur eru taldar á að til greiðslu þeirra komi og hægt er að mæla hana með áreiðanlegum hætti. Skuldbinding er metin út frá væntu framtíðarfjárstreymi, sem er núvirt með vöxtum sem endurspeglar markaðsvexti og þá áhættu sem fylgir skuldbindingunni.

61. Starfspáttayfirlit

Starfspáttur er eining innan samstæðunnar sem með starfsemi sinni getur aflað tekna og stofnað til útgjalda, þar á meðal tekjur og gjöld vegna viðskipta við aðra starfspætti fyrirtækisins. Við ákvörðun stjórnenda um úthlutun auðlinda til starfspátta og til að meta árangur er afkoma þeirra starfspátta yfirfarin reglulega.

Rekstrarafkoma starfspátta, eignir og skuldir þeirra samanstanda af liðum sem tengja má beint við hvern starfspátt, auk þeirra liða sem hægt er að skipta skynsamlega á starfspætti.

62. Áhrif COVID-19 faraldursins á rekstur og stöðu Landsvirkjunar

Þótt áhrif COVID-19 hafi verið lítil á árinu er faraldrinum ekki lokið og óljóst hvernig hann mun þróast. Engar vísbendingar eru þó um veruleg neikvæð áhrif.

63. Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Engir atburðir hafa orðið eftir dagsetningu efnahagsreiknings sem krefjast myndu lagfæringar á ársreikningi 2021.

64. Önnur mál

Ferðamála-, iðnaðar- og nýsköpunarráðherra skipaði starfshóp á árinu 2019 í þeim tilgangi að skoða hvort og hvernig hægt verði að koma eignarhaldi Landsnets alfarið eða að mestum hluta á hendur ríkisins innan viðunandi tímamarka. Landsnet annast flutning raforku og stjórnun raforkukerfa. Landsvirkjun á 64,7% hlutafjár í Landsneti. Þann 1. júlí 2021 tóku gildi lög þar sem fram kemur að flutningsfyrirtækið skuli vera í beinni eigu íslenska ríkisins og/eða sveitarfélaga. Ákvæðið á að koma til framkvæmda 1. júlí 2022.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing

Löggjöf og stjórnarhættir

Um starfsemi Landsvirkjunar gilda lög nr. 42/1983 með síðari breytingum. Einnig starfar Landsvirkjun samkvæmt sameignarfélagssamningi frá apríl 2012 en þar er jafnframt vísað til þess að Landsvirkjun skuli hlíta almennum reglum um sameignarfélög þegar sameignarfélagasamningi sleppir.

Til frekari stuðnings við stjórnarhætti styðst fyrirtækið við leiðbeiningar Viðskiptaráðs, Nasdaq Iceland (Kauphöll Íslands) og Samtaka atvinnulífsins, útgáfu 6, um stjórnarhætti fyrirtækja. Þessar leiðbeiningar er að finna á vefsíðu Viðskiptaráðs. Í ljósi þess að fyrirtækið er sameignarfyrirtæki og starfar samkvæmt lögum nr. 42/1983 um Landsvirkjun eiga ákvæði leiðbeininganna sem snúa að hlutaskrá og tilnefningarnefnd ekki við um fyrirtækið.

Innra eftirlit og áhættustýring

Fyrirkomulag innra eftirlits hjá Landsvirkjun byggir á skipulagi sem styður við markmið um árangur og skilvirkni í starfseminni.

Hlutverk endurskoðunarnefndar Landsvirkjunar, samkvæmt 2. gr. starfsreglna hennar, er meðal annars: Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila. Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits fyrirtækisins, innri endurskoðun og áhættustýringu. Eftirlit með endurskoðun ársreiknings og samstæðureiknings fyrirtækisins. Mat á því hvort staða endurskoðanda eða endurskoðunarfyrirtækis Landsvirkjunar sé í samræmi við lög og eftirlit með öðrum störfum endurskoðanda eða endurskoðunarfyrirtækis. Sjá nánar um hlutverk endurskoðunarnefndar hér í kaflanum *Stjórn og undirnefndir stjórnar*.

Stjórn Landsvirkjunar rýnir og endurskoðar áhættustefnu Landsvirkjunar árlega. Umfang áhættustefnu nær til móðurfélags, en nánar er fjallað um stjórnarhætti á samstæðugrunni í kaflanum *Forstjóri, aðstoðarforstjóri og framkvæmdastjórn* hér neðar. Samkvæmt áhættustefnu eru skilgreiningar á hlutverkum og ábyrgð settar fram í því skyni að tryggja að áhættu sé stjórnað með skilvirkum hætti.

- Endurskoðunarnefnd, ásamt ytri endurskoðendum, rýna virkni áhættustýringar og innra eftirlits varðandi áreiðanleika fjárhagsupplýsinga og reikningsskil fyrirtækisins.
- Áhættunefnd stjórnar hefur eftirlit með virkni áhættustýringar, áhættustefnu og áhættuumgjörð Landsvirkjunar. Áhættunefnd stjórnar og endurskoðunarnefnd stjórnar upplýsa stjórn um störf nefndanna í samræmi við starfsreglur. Stjórn Landsvirkjunar tekur upplýsingar og tillögur nefndanna til umfjöllunar og afgreiðslu á fundum sínum.
- Forstjóri innleiðir áhættustefnu fyrirtækisins og sér til þess að til staðar séu skilvirk áhættustýringarkerfi og ferli til stuðnings stefnunnar. Hann tryggir að ábyrgðarsvið þeirra sem koma að áhættustýringu sé skýrt, að eftirlit með áhættu sé fullnægjandi og yfirsýn sé til staðar yfir áhættuþætti fyrirtækisins. Forstjóri setur jafnframt fram áhættuviðmið fyrir starfsemi fyrirtækisins í samræmi við áhættuvilja.
- Framkvæmdastjórn Landsvirkjunar endurmetur og samþykkir verklag áhættustýringar innan fyrirtækisins. Hún er samráðsvettvangur varðandi áhættustýringu og fylgir því eftir að starfað sé í samræmi við áhættustefnu. Í framkvæmdastjórn sitja forstjóri, aðstoðarforstjóri og framkvæmdastjórnar samkvæmt skipuriti félagsins.
- Framkvæmdastjóri hvers sviðs ber ábyrgð á því að áhættustefnu og verklagi sé fylgt í daglegum störfum sviðsins.
- Áhættustjóri Landsvirkjunar þróar og samræmir aðferðafræði og verklag áhættustýringar. Hann styður við framkvæmd áhættustýringar, sinnir eftirliti og tekur þátt í upplýsingagjöf til stjórnar og stjórnenda.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Regluvörður félagsins er Ingvar Christiansen, lögmaður í deild lögfræðimála Landsvirkjunar og staðgengill hans er Þorgerður Marinósdóttir, endurskoðandi á sviði fjármála og upplýsingatækni Landsvirkjunar.

Samfélagsleg ábyrgð og siðferðisviðmið

Landsvirkjun hefur verið með stefnu um samfélagsábyrgð frá árinu 2012 og er hún skráð sem stefnuskjal í gæðakerfi fyrirtækisins. Reglubundin rýni á sér stað samkvæmt vinnulýsingu og er stjórn upplýst um árangur. Samfélagsleg ábyrgð Landsvirkjunar er að skapa arð, fara vel með auðlindir og umhverfi og stuðla að því að þekking og jákvæð áhrif af starfsemi fyrirtækisins skili sér til samfélagsins. Stjórn Landsvirkjunar samþykkir stefnuna.

Siðferðisviðmið hafa verið skilgreind og sett fram í skjölum gæðakerfis Landsvirkjunar, þar sem þau eru hluti af viðeigandi ferlum. Einnig er þar að finna fræðsluefni fyrir starfsfólk. Skjölín eru *Siðareglur Landsvirkjunar*, *Siðareglur birgja Landsvirkjunar* og *Viðbragðsáætlun um ámælisverða háttsemi*. Þessi viðmið eru leiðbeinandi fyrir starfsfólk og birgja við ákvarðanatöku. *Siðareglur Landsvirkjunar* og *Siðareglur birgja* er að finna á ytri vef fyrirtækisins. Forstjóri Landsvirkjunar samþykkir þessar reglur.

Í rekstri Landsvirkjunar er gætt að leiðbeiningum og reglum sem fram koma í *Almennri eigendastefnu ríkisins fyrir félög í eigu ríkisins*, útgefin í september 2021 og er þar er m.a. fjallað um stjórnun og skipulag, stjórnarhætti, stefnumótun og framtíðarsýn, rekstur félags, starfshætti og vinnulag, upplýsingagjöf, árangursmælingar og samskipti við fulltrúa eiganda.

Í mannauðs- og jafnréttisstefnu Landsvirkjunar segir enn fremur að tekið sé mið af hæfni, menntun og reynslu umsækjenda og horft til ríkjandi kynjahlutfalls, með það að markmiði að jafna hlut kynjanna og styrkja mannauð fyrirtækisins.

Nánari umfjöllum um stefnu, verkefni og árangur sem miða að ofangreindu má sjá í *Viðauka II um ófjárhagslega upplýsingagjöf*, ásamt efni á vef Landsvirkjunar.

Eignarhald, hlutverk, stefna, framtíðarsýn og gildi

Landsvirkjun er orkufyrirtæki í eigu íslenska ríkisins. Tilgangur Landsvirkjunar samkvæmt lögum um Landsvirkjun nr. 42/1983 er að stunda starfsemi á orkusviði ásamt annarri viðskipta- og fjármálastarfsemi samkvæmt ákvörðun stjórnar hverju sinni. Landsvirkjun er eigandi raforkuvera, annarra mannvirkja, vatnsréttinda og búnaðar sem fyrirtækið hefur eignast eða er með afnotarétt yfir með sérlögum eða samningum.

Hlutverk Landsvirkjunar er að hámarka verðmæti þeirra endurnýjanlegu orkulinda sem fyrirtækinu er trúað fyrir, með sjálfbærni og hagkvæmni að leiðarljósi.

Gildi Landsvirkjunar eru framsækni, ráðdeild og traust.

Stefna fyrirtækisins er samþykkt í stjórn.

Til að rækja hlutverk sitt af metnaði hefur fyrirtækið skilgreint eftirfarandi stefnumið:

- Skilvirk orkuvinnsla og framþróun
- Forysta í sjálfbærri þróun
- Framúrskarandi þjónusta við viðskiptavinum
- Framsækinn og eftirsóttur vinnustaður
- Fyrirmynd í opnum samskiptum og samvinnu

Framtíðarsýn Landsvirkjunar er sjálfbær heimur, knúinn endurnýjanlegri orku.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Stjórn og undirnefndir stjórnar

Stjórn

Stjórn Landsvirkjunar er samkvæmt lögum um Landsvirkjun skipuð af fjármálaráðherra til eins árs í senn og ber hún ásamt forstjóra ábyrgð á fjármálum og rekstri Landsvirkjunar. Starfsreglur stjórnar og undirnefnda er að finna á ytri vef Landsvirkjunar. Stjórnarmenn Landsvirkjunar hafa engin hagsmunatengsl né önnur tengsl við Landsvirkjun og eru óháðir Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess, samkvæmt skilgreiningu í leiðbeiningum Viðskiptaráðs frá 1. júlí 2021 um stjórnarhætti fyrirtækja. Stjórn félagsins skal vera sjálfstæð í störfum sínum og ber ábyrgð á starfsemi og rekstri gagnvart eiganda.

Í október 2021 varð breyting á stjórn Landsvirkjunar þegar Guðfinna Jóhanna Guðmundsdóttir sagði sig úr stjórn fyrirtækisins og Hákon Hákonarson, varamaður, tók sæti hennar í stjórn.

Í stjórn Landsvirkjunar sitja:

Jónas Þór Guðmundsson, stjórnarformaður, fæddur 11. maí 1968, til heimilis í Hafnarfirði. Jónas var fyrst kjörinn formaður stjórnar á aðalfundi fyrirtækisins 2. apríl 2014. Jónas er hæstaréttarlögmaður, cand. jur. frá lagadeild HÍ og hefur verið sjálfstætt starfandi lögmaður frá 1999. Hann er formaður matsnefndar samkvæmt lögum um lax- og silungsveiði. Jónas er einnig fyrrverandi formaður stjórnar Lögmannafélags Íslands, yfirkjörstjórnar í Suðvesturkjördæmi og kjararáðs og sat í stjórn Viðskiptaráðs Íslands. Áður en Jónas hóf lögmansstörf starfaði hann á lagaskrifstofu dóms- og kirkjumálaráðuneytisins og þar áður sem kennslustjóri við lagadeild HÍ. Hann var einnig um árabil stundakennari við lagadeild HÍ og síðar aðjúntkt við lagadeild HR samhliða aðalstarfi. Jónas er óháður Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess.

Álfheiður Ingaðóttir, varaformaður stjórnar, fædd 1. maí 1951, til heimilis í Reykjavík. Álfheiður var kjörin í stjórn Landsvirkjunar í apríl 2014, var áður skipuð í stjórn Landsvirkjunar af borgarstjórn Reykjavíkur 2003-2006. Álfheiður er líffræðingur, með BS próf í líffræði frá HÍ og er nú stjórnarmaður Vinstrihreyfingar – græns framboðs og ritstjóri hjá Náttúruminjasafni Íslands frá 2014. Hún var alþingismaður Reykvíkinga fyrir Vinstri hreyfinguna - grænt framboð 2007-2013. Álfheiður var heilbrigðisráðherra 1. okt. 2009 til 2. sept. 2010 og formaður þingflokks Vinstri grænna 2012-2013. Áður var hún útgáfustjóri Náttúrufræðistofnunar Íslands 1997-2007 og ritstjóri Náttúrufræðingsins, tímarits Hins íslenska náttúrufræðifélags, 1997-2006. Starfaði sem upplýsingafulltrúi Samtaka um kvennaathvarf 1994-1995 og sem blaðamaður við Þjóðviljann 1977-1987. Álfheiður er óháð Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess.

Jón Björn Hákonarson, fæddur 27. janúar 1973, til heimilis á Norðfirði, Fjarðabyggð. Jón Björn var kjörinn í stjórn Landsvirkjunar í apríl 2018 og sat einnig í stjórn þar á árunum 2014-2017. Jón Björn var forseti bæjarstjórnar Fjarðabyggðar frá árinu 2010-2020 og varaformaður bæjarráðs frá sama tíma. Er nú bæjarstjóri Fjarðabyggðar og bæjarfulltrúi. Þá situr hann einnig í stjórn Sambands íslenskra sveitarfélaga, Sparisjóðs Austurlands, Skólanefnd Verkmenntaskóla Austurlands og nefndum og ráðum fyrir Fjarðabyggð, opinbera aðila og innan samstarfs sveitarfélaga. Þá er Jón Björn ritari Framsóknarflokksins. Jón Björn er óháður Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess.

Gunnar Tryggvason, fæddur 15. ágúst 1969, til heimilis í Reykjavík. Gunnar var kjörinn í stjórn Landsvirkjunar í apríl 2018. Gunnar er verkfræðingur, B.Sc. rafmagnsverkfræði og M.Sc. í raforkuverkfræði og starfar sem sviðsstjóri viðskipta hjá Faxaflóahöfnum. Áður starfaði hann sem Senior Manager hjá KPMG á árunum 2009-2018. Þar áður starfaði Gunnar í fyrirtækjaráðgjöf Landsbankans og sem fjármálastjóri Enex hf. Gunnar er óháður Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Guðfinna Jóhanna Guðmundsdóttir, (lét af störfum sem stjórnarmaður í október 2021), fædd 14. apríl 1969, til heimilis á Seltjarnarnesi. Guðfinna var kjörin í stjórn Landsvirkjunar í apríl 2018. Guðfinna er lögmaður og stofnaði hún Fasteignamál Lögmannsstofu árið 2002. Áður starfaði hún sem lögfræðingur í félagsmálaráðuneytinu, hjá Íbúðalánasjóði, Húsnæðisstofnun ríkisins og sem fulltrúi sýslumannsins í Vestmannaeyjum. Á árunum 2014-2018 var hún borgarfulltrúi fyrir Framsókn og flugvallarvini. Guðfinna er formaður prófnefndar eignaskiptayfirlýsinga og formaður prófnefndar leigumiðlara. Guðfinna var sem stjórnarmaður óháð Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess.

Hákon Hákonarson, (tók sæti í aðalstjórn í október 2021), fæddur 6. febrúar 1945, til heimilis á Akureyri. Hákon var kjörinn sem varamaður í stjórn Landsvirkjunar í apríl 2018 og hefur nú setið sem aðalmaður í stjórn frá október 2021. Hákon er vélvirki að mennt og stundaði nám í rekstri og stjórnun við Símenntun Háskólans á Akureyri. Hákon hefur setið í stjórnnum ýmissa stofnana og fyrirtækja svo sem Félags málmíðnaðarmanna Akureyri, Hitaveitu Akureyrar ehf., Norðurorku hf. og Fallorku ehf. Hákon er óháður Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess.

Í störfum sínum leggur stjórn Landsvirkjunar mat á stefnu, rekstur og fjárhagsstöðu fyrirtækisins, sem og störf sín og forstjóra. Árlega fer stjórn yfir framsetningu, efni og form þeirra skriflegu upplýsinga sem stjórnin fær frá forstjóra um rekstur fyrirtækisins og fjárhagsstöðu. Einnig fundar stjórn einu sinni á ári, án forstjóra og starfsmanna fyrirtækisins, til þess að ræða stefnumál fyrirtækisins, vinnubrögð stjórnar og fleira.

Endurskoðunarnefnd

Um endurskoðunarnefnd Landsvirkjunar gildir IX. kafli laga nr. 3/2006 um ársreikninga, samanber lög nr. 80/2008. Stjórn félagsins setur starfsreglur nefndarinnar, til frekari fyllingar lögnum. Stjórn Landsvirkjunar skipar á fyrsta fundi sínum að loknum aðalfundi ár hvert þrjá einstaklinga í endurskoðunarnefnd Landsvirkjunar og skal einn þeirra skipaður formaður nefndarinnar. Hlutverk endurskoðunarnefndar Landsvirkjunar samkvæmt 2. gr. starfsreglna hennar er:

- a) Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila.
- b) Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits fyrirtækisins, innri endurskoðun og áhættustýringu.
- c) Eftirlit með endurskoðun ársreiknings og samstæðureiknings fyrirtækisins.
- d) Mat á því hvort staða endurskoðanda eða endurskoðunarfyrirtækis Landsvirkjunar sé í samræmi við lög og eftirlit með öðrum störfum endurskoðanda eða endurskoðunarfyrirtækis.

Samkvæmt 3. mgr. 8. gr. laga nr. 42/1983 um Landsvirkjun kýs aðalfundur löggiltan endurskoðanda eða endurskoðunarfélag til að endurskoða reikninga fyrirtækisins samkvæmt tillögu Ríkisendurskoðunar. Samkvæmt lögum um ríkisendurskoðanda skal val á endurskoðanda eða endurskoðunarfélagi ákveðið í samráði við endurskoðunarnefndir þegar við á. Endurskoðunarnefnd Landsvirkjunar er ráðgefandi fyrir stjórn félagsins og starfar í umboði hennar. Nefndin fer ekki með framkvæmdavald. Þrjú einstaklingar eru í endurskoðunarnefnd félagsins, tveir stjórnarmenn, Jónas Þór Guðmundsson og Gunnar Tryggvason, auk Heimis Haraldssonar löggilts endurskoðanda, sem er formaður nefndarinnar. Endurskoðunarnefnd getur sótt sér ráðgjöf á hverjum tíma sem nefndin telur nauðsynlega til að sinna eftirlitsskyldum sínum. Nefndin kemur saman að minnsta kosti fjórum sinnum á starfstíma sínum. Starfstími endurskoðunarnefndar hverju sinni er á milli aðalfunda fyrirtækisins. Fundum endurskoðunarnefndar stýrir formaður nefndarinnar.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Áhættunefnd

Stjórn Landsvirkjunar skipar þrjá einstaklinga í áhættunefnd og skal einn þeirra skipaður formaður. Áhættunefnd er skipuð til eins árs í senn á fyrsta stjórnarfundum eftir aðalfund. Hlutverk áhættunefndar Landsvirkjunar samkvæmt 2. gr. starfsreglna hennar er:

- a) Að hafa eftirlit með áhættustýringu Landsvirkjunar, meðal annars áhættustefnu og áhættuvilja.
- b) Leggja til breytingar á skipulagi áhættustýringar til stjórnar gerist þess þörf.
- c) Hafa eftirlit með framkvæmd áhættustýringar og leggja mat á virkni hennar.
- d) Yfirfara helstu áhættur Landsvirkjunar og rýna áhættumynd fyrirtækisins.
- e) Rýna fyrirkomulag neyðarstjórnunar, viðbragðsáætlana og áætlana um samfelldan rekstur.
- f) Fylgjast með að félagið starfi að lögum og uppfylli lögboðna upplýsingaskyldu.
- g) Fylgjast með og upplýsa stjórn um stöðu skaða- og ábyrgðartrygginga.
- h) Annast þau mál sem stjórn Landsvirkjunar felur nefndinni hverju sinni.

Í áhættunefnd sitja þrjú stjórnarmenn sem stjórn skipar: Jónas Þór Guðmundsson formaður, Álfheiður Ingadóttir og Hákon Hákonarson. Hákon Hákonarson hefur setið í áhættunefnd frá 20. október 2021, eða allt frá afsögn Guðfinnu Jóhönnu Guðmundsdóttur úr stjórn Landsvirkjunar. Nefndin kemur saman 2-3 sinnum á ári eða eins oft og ástæða er til og gerir stjórn árlega grein fyrir störfum sínum.

Starfskjaranefnd

Stjórn Landsvirkjunar skipar þrjú einstaklinga í starfskjaranefnd og skal einn þeirra skipaður formaður. Starfskjaranefnd er skipuð til eins árs í senn á fyrsta stjórnarfundum eftir aðalfund. Hlutverk starfskjaranefndar Landsvirkjunar samkvæmt 2. gr. starfsreglna hennar er að:

- a) Gera tillögu til stjórnar Landsvirkjunar að starfskjarastefnu fyrirtækisins og endurskoðun hennar.
- b) Hafa eftirlit með framkvæmd starfskjarastefnu.
- c) Gera tillögu til stjórnar Landsvirkjunar um laun og önnur starfskjör forstjóra.
- d) Fylgjast með þróun kjara- og mannauðsmála hjá Landsvirkjun, þar á meðal jafnlaunamálum.
- e) Fylgja eftir framkvæmd samninga við forstjóra og aðra starfsmenn, heyrir þeir undir stjórn, um laun og önnur starfskjör.
- f) Gera tillögu um þóknun til stjórnarmanna í Landsvirkjun og nefndarmanna í undirnefndum stjórnar fyrir líðandi kjörtímabil sem lögð skal fyrir aðalfund.
- g) Annast þau mál sem stjórn Landsvirkjunar felur nefndinni hverju sinni.

Í starfskjaranefnd sitja þrjú stjórnarmenn sem stjórn skipar: Jónas Þór Guðmundsson formaður, Álfheiður Ingadóttir og Jón Björn Hákonarson. Nefndin kemur saman eins oft og ástæða er til og gerir stjórn árlega grein fyrir störfum sínum.

Á árinu 2021 voru alls haldnir 16 stjórnarfundir, 4 fundir í endurskoðunarnefnd, 5 í starfskjaranefnd og 3 í áhættunefnd. Full mæting var á alla fundi.

Forstjóri, aðstoðarforstjóri og framkvæmdastjórn

Forstjóri er Hörður Arnarson. Stjórn samþykkir starfsreglur forstjóra. Forstjóri annast daglegan rekstur fyrirtækisins og skal í þeim efnum fara eftir þeirri stefnu og fyrirmælum sem stjórnin hefur gefið. Daglegur rekstur tekur ekki til ráðstafana sem eru óvenjulegar eða mikils háttar. Slíkar ráðstafanir getur forstjóri aðeins gert samkvæmt sérstakri heimild frá stjórn, nema ekki sé unnt að biða ákvarðana stjórnar án verulegs óhagræðis fyrir starfsemi fyrirtækisins. Í slíkum tilvikum skal stjórn tafarlaust tilkynnt um ráðstöfunina. Forstjóri skal sjá um að bókhald fyrirtækisins sé fært í samræmi við lög og venjur og meðferð eigna þess sé með tryggilegum hætti. Forstjóri hefur að auki umsjón og eftirlit með dóttur- og hlutdeildarfélagum Landsvirkjunar.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Aðstoðarforstjóri er Kristín Linda Árnadóttir. Aðstoðarforstjóri er staðgengill forstjóra í fjarveru hans og stýrir skrifstofu forstjóra. Skrifstofa forstjóra leiðir stefnumótun fyrirtækisins og samantekt lykilmælikvarða. Sviðið ber ábyrgð á virkni stjórnunarkerfa og áhættustýringar fyrirtækisins, auk þess að bera ábyrgð á því að skapa farveg umbóta og samræma breytingar sem ganga þvert á fyrirtækið. Sviðið leiðir samskipti og upplýsingamiðlun fyrirtækisins og ber ábyrgð á mannauðsmálum, kjaramálum og leiðir þróun starfsumhverfis. Sviðið veitir lögfræðiþjónustu til annarra sviða Landsvirkjunar og vinnur að vönduðum stjórnar- og stjórnunaráttum Landsvirkjunar.

Framkvæmdastjórn er skipuð forstjóra, aðstoðarforstjóra, framkvæmdastjórum sviða og öðrum eftir ákvörðun forstjóra. Umfangsmiklar skipulagsbreytingar áttu sér stað á árinu með það að markmiði að styðja enn frekar við stefnu fyrirtækisins. Var orkusviði skipt upp í tvö auðlindasvið: Svið vatnsafls og svið vinds og jarðvarma. Var markaðs- og viðskiptaþróunarsviði skipt upp í tvö svið: Svið sölu og þjónustu og svið viðskiptaþróunar og nýsköpunar. Stofnað var nýtt svið, svið samfélags og umhverfis. Þróunarsvið var lagt niður í núverandi mynd og hlutverk þess fært yfir á önnur svið. Aðrir framkvæmdastjórar í árslok voru sjö.

Framkvæmdastjóri vatnsafls er Gunnar Guðni Tómasson. Sviðið ber ábyrgð á því að rekstur vatnsaflstöðva sé skilvirkur og að orkuvinnslan sé háværkuð. Sviðið ber ábyrgð á viðhaldi og endurbótum orkuvirkja vatnsafls og tryggir að þau uppfylli kröfur á sviði umhverfis- og öryggismála. Sviðið ber ábyrgð á þróun orkukosta vatnsafls, ábyrgð á vöktun vatns, rannsóknnum tengdum nýjum orkukostum og eftirliti með stíflum og öðrum mannvirkjum. Sviðið ber ábyrgð á stýringu raforkuvinnslu og afhendingu samkvæmt fyrirliggjandi samningum.

Framkvæmdastjóri vinds og jarðvarma er Einar Mathiesen. Sviðið ber ábyrgð á því að rekstur jarðvarmastöðva og vindorkulunda sé skilvirkur og orkuvinnslan sé háværkuð. Sviðið ber ábyrgð á því að viðhaldi, endurbótum og endurnýjun orkuvirkjana sé sinnt á þann hátt að þau skili tilgreindu hlutverki sínu á sem hagkvæmasta hátt ásamt því að tryggja að þau uppfylli kröfur á sviði umhverfis- og öryggismála og beitir í því skyni eignastýringu í takti við ISO 55000 staðalinn. Sviðið ber ábyrgð á þróun nýrra orkukosta fyrir jarðvarma og vindorku, auk nýsköpunar sem leiði til bættrar nýtingar auðlindarinnar, sem og á eftirliti og rannsóknarvöktun á auðlindinni.

Framkvæmdastjóri framkvæmda er Ásbjörg Kristinsdóttir. Sviðið ber ábyrgð á byggingu virkjana sem komnar eru á framkvæmdastig og á framkvæmd endurbótaverkefna fyrir orkuvirki. Þá ber sviðið ábyrgð á útboðsgögnum, gerð verk-, kostnaðar- og fjárstreymisáætlana fyrir framkvæmdir, útboðum og samningum vegna fyrirhugaðra framkvæmda og öflun nauðsynlegra leyfa vegna framkvæmdanna. Sviðið ber ábyrgð á framkvæmdum, kostnaði og framvindu verka á verktíma og skilar virkjunum tilbúnum til rekstrar til sviða vatnsafls og vinds og jarðvarma í samræmi við forsendur, áætlanir og stefnu fyrirtækisins.

Framkvæmdastjóri fjármála og upplýsingatækni er Rafnar Lárusson. Sviðið ber ábyrgð á heildarferli fjárhagsáætlunar og eftirliti með því. Það veitir þjónustu sem skapar yfirsýn á rekstur fyrirtækisins, rekur ferli sem tryggja öflun aðfanga og stýringu fjármagns og veitir víðtæka ráðgjöf á sviði innkaupa og fjármála. Sviðið ber ábyrgð á því að upplýsingatækni og þróun stafrænna lausna sé í samræmi við þarfir starfseminnar á hverjum tíma.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Framkvæmdastjóri sölu og þjónustu er Tinna Traustadóttir. Sviðið fer með rekstur samninga við núverandi viðskiptavinum og tryggir þeim góða þjónustu. Sviðið ber ábyrgð á því að hámarka tekjur Landsvirkjunar til lengri tíma lítið. Snertifletir við viðskiptavinum, viðskiptagátt og uppgjör raforkusölu eru á ábyrgð sviðsins, auk þess sem það þróar verðstefnu á heildsölu- og stórnotendamarkaði og annast eftirspurnarspá. Innan sviðsins eru viðskiptaumhverfi og samkeppnisstaða Landsvirkjunar og viðskiptavina hennar greind á mörkuðum, innanlands sem utan.

Framkvæmdastjóri viðskiptaþróunar og nýsköpunar er Ríkarður S. Ríkarðsson. Sviðið leiðir þróun og markaðssetningu vegna nýrra viðskiptatækifæra og stýrir þátttöku Landsvirkjunar í orkutengdri nýsköpun. Sviðið ber ábyrgð á því að afla nýrra viðskiptavina, auk orkutengdra verkefna erlendis. Sviðið markaðssetur Landsvirkjun og stýrir samstarfi um viðskiptaþróun og nýsköpun við klasa, sveitarfélög, fyrirtæki og aðra hagaðila. Sviðið mótar einnig sókn í styrktarfé til orkutengdrar viðskiptaþróunar og nýsköpunar á alþjóðlegum rannsókn- og þróunarvettvangi.

Framkvæmdastjóri samfélags og umhverfis er Jóna Bjarnadóttir. Sviðið leiðir starf fyrirtækisins í samfélags- og umhverfismálum. Þá styður það við önnur svið fyrirtækisins í sameiginlegri vegferð að kolefnishlutleysi, grænum rekstri, virku samstarfi og samtali í nærsamfélagi og samfélagslega ábyrgri starfsemi.

Stjórn samþykkti nýja stefnu 17. ágúst 2020. Gerðar hafa verið breytingar á skipulagi fyrirtækisins. Með skipulagsbreytingunum er fyrirtækið betur en áður í stakk búið til að styðja við endurskoðaða stefnu og að takast á við áskoranir og tækifæri framtíðarinnar.

Hlítni við lög og reglur

Félagið hefur ekki gerst brotlegt við lög eða reglur samkvæmt dómi eða stjórnvaldsúrskurði á árinu 2021.

Fyrirkomulag samskipta við eigendur

Samskipti við eigendur fara að meginstefnu fram á aðalfundi fyrirtækisins og boðuðum aukafundum, sjá nánar um samskipti við eigendur í starfsreglum stjórnar.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Landsvirkjun hefur verið með stefnu um samfélagslega ábyrgð frá árinu 2012 og gefið út sjálfbærnisráskýrslur í samræmi við alþjóðastaðalinn Global Reporting Initiative frá árinu 2019. Útgáfa slíkra skýrslna er hluti af heildstæðri nálgun á vinnu að aukinni sjálfbærni í starfsemi fyrirtækisins. Þá hefur Landsvirkjun stutt UN Global Compact sáttmála Sameinuðu þjóðanna frá árinu 2013 og gerir grein fyrir vinnu að viðmiðum á sviði umhverfismála, vinnuréttar, mannréttinda og varna gegn spillingu í sjálfbærnisráskýrslum fyrirtækisins. Landsvirkjun styður enn fremur við heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun og hefur lagt sérstaka áherslu á markmið 13 um aðgerðir í loftslagsmálum, markmið 7 um sjálfbæra orku og markmið 5 um jafnrétti.

Til að ákvarða mikilvægi málefna á sviði sjálfbærni var ráðist í viðamikla mikilvægisgreiningu (e. materiality assessment) á árunum 2018-2020. Slík greining felur í sér samráð við helstu hagaðila fyrirtækisins, sem og greiningarvinnu innan fyrirtækisins, til þess að meta hvernig fyrirtækið getur komið til móts við væntingar hagaðila þegar kemur að áherslum, stefnumótun og upplýsingagjöf með tilliti til sjálfbærni. Með hliðsjón af niðurstöðum greiningarinnar skilgreindi Landsvirkjun níu sjálfbærniáherslur sem fyrirtækið hefur í forgrunni, en þær eru:

Efnahagur og stjórnarhættir	Loftslags- og umhverfismál	Samfélag
- Ábyrgir starfshættir og siðferðisviðmið	- Loftslagsaðgerðir	- Öryggi og vellíðan starfsfólks og fagleg þjálfun
- Sköpun efnahagslegra verðmæta og arðs	- Orkuvinnsla í sátt við náttúru landsins	- Jafnréttismál
- Orkutengd nýsköpun	- Bætt nýting auðlinda og minni sóun	- Samvinna með nærsamfélögum

Sjálfbærnisráskýrsla Landsvirkjun fyrir árið 2020 tók sérstaklega mið af þessum níu áherslum og var skýrslan valin samfélagsskýrsla ársins af Festu – miðstöð um samfélagsábyrgð, Stjórnvísir og Viðskiptaráði Íslands.

Markaðsumhverfi Landsvirkjunar hefur tekið miklum breytingum undanfarin ár og hafa breytingarnar í för með sér krefjandi áskoranir, en einnig spennandi tækifæri. Til að bregðast við breyttu umhverfi réðst Landsvirkjun í viðamikla stefnumótun á árinu 2020 og hélt sú vinna áfram á árinu 2021. Í þeirri vinnu var horft til áðurnefndra sjálfbærniáherslna fyrirtækisins. 21. apríl samþykkti stjórn fyrirtækisins tíu stefnuáherslur fyrir fyrirtækið, tvær fyrir hvert af fimm stefnumiðum fyrirtækisins.

Stefnumið	Stefnuáherslur
Skilvirk orkuvinnsla og framþróun	Lækkum kostnaðarverð raforkunnar
Forysta í sjálfbærri þróun	Stígum næstu skref í vindorku
Framúrskarandi þjónusta við viðskiptavinum	Styðjum orkuskipti á Íslandi og erlendis
Framsækinn og eftirsóttur vinnustaður	Verðum kolefnishlutlaus
Fyrirmynd í opnum samskiptum	Vinum þétt með viðskiptavinum
	Aukum fjölbreytni í viðskiptum
	Eflum liðsheildina
	Réttum kynjahlutföllin
	Vinum þétt með nærsamfélaginu
	Eigum virk samskipti við hagaðila

Stefnumið og stefnuáherslur fyrirtækisins styðja við framtíðarsýn þess og hlutverk.

Framtíðarsýn Landsvirkjunar er sjálfbær heimur, knúinn endurnýjanlegri orku.

Hlutverk Landsvirkjunar er að hámarka verðmæti þeirra endurnýjanlegu orkulinda sem fyrirtækinu er trúað fyrir, með sjálfbærni og hagkvæmni að leiðarljósi.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Efnahagur og stjórnarhættir

Sjálfbærniáherslur Ábyrgir starfshættir og siðferðisviðmið
Sköpun efnahagslegra verðmæta og arðs
Orkutengd nýsköpun

Viðskiptalíkan

Landsvirkjun er orkufyrirtæki í eigu íslenska ríkisins og vinnur og selur rafmagn sem unnið er úr endurnýjanlegum orkugjöfum, vatnsafla, jarðvarma og vindi. Fyrirtækið vinnur yfir 70% allrar raforku í landinu og starfar á frjálsum samkeppnismarkaði. Um 15% raforkuframléiðslu fyrirtækisins eru seld til innlendra sölufyrirtækja rafmagns, sem selja rafmagnið áfram til heimila og almenns atvinnulífs. Um 85% af raforkuframléiðslu fyrirtækisins eru seld til fjölbreyttra orkusækinnna viðskiptavina sem keppa á alþjóðlegum samkeppnismarkaði, svo sem álvera, kísilvera og gagnavera.

Hlutverk Landsvirkjunar er að hámarka verðmæti þeirra endurnýjanlegu orkulinda sem fyrirtækinu er trúað fyrir, með sjálfbærni og hagkvæmni að leiðarljósi. Á árinu 2021 greiddi fyrirtækið arð til ríkisins sem nam 50 milljónum USD.

Skipulagsbreytingar

Á árunum 2020-2021 hafa verið gerðar breytingar á skipulagi Landsvirkjunar. Á þeim árum var stefna fyrirtækisins uppfærð til að taka mið af breyttu viðskiptaumhverfi. Ráðist hefur verið í skipulagsbreytingar til að gera fyrirtækið betur í stakk búið að framfylgja nýrri stefnu. Fyrsta skrefið í nýju skipulagi var þannig tekið árið 2020 þegar markaðs- og viðskiptaþróunarsvið var lagt af og tvö ný svið stofnuð í staðinn, annars vegar viðskiptaþróun og nýsköpun og hins vegar sala og þjónusta. Þessi vegferð hélt áfram á árinu 2021 með stofnun þriggja nýrra sviða. Áhersla á sjálfbærni er sífellt að verða mikilvægari hluti af starfsemi fyrirtækisins á öllum sviðum og ekki hvað síst við þróun nýrra viðskiptatækifæra, en til að endurspeglar það var stofnað nýtt svið samfélags og umhverfis. Jafnframt var ráðist í endurskipulagningu þeirra sviða sem áður önnuðust undirbúning virkjanaframkvæmda og rekstur þeirra, en svokölluð þróunar- og orkusvið voru lögð af og í stað þeirra voru stofnuð tvö svið sem endurspeglar orkugjafa fyrirtækisins, svið vatnsafls og svið vinds og jarðvarma.

Stjórnunarkerfi

Stjórnunarkerfi Landsvirkjunar styður við skuldbindingar gagnvart viðskiptavinum, starfsfólki og öðrum hagaðilum. Það styður einnig við áform fyrirtækisins að þróa fyrirtækið áfram út frá gildum sjálfbærrar þróunar. Stjórnunarkerfið er vottað samkvæmt alþjóðlegum stjórnunarstöðlum. Þessir staðlar eru fyrir gæðastjórnun, umhverfisstjórnun, öryggi, heilsu- og vinnuvernd, jafnlaunakerfi og upplýsingaöryggi. Að lokum er raforkuvinnsla fyrirtækisins formlega vottuð sem 100% endurnýjanleg, en með vottuninni er staðfest að fyrirtækið stuðlar að uppbyggingu á endurnýjanlegri raforkuvinnslu og að eftirlit með framleiðslunni uppfyllir ströngustu kröfur.

Á árinu var áframhaldandi vinna við endurskoðun og uppfærslu innri stefna fyrirtækisins, en stjórn Landsvirkjunar samþykkti á árinu 2020 samræmdar leiðbeiningar um innri stefnur fyrirtækisins og fela leiðbeiningarnar í sér að fyrirtækið setji sér innri stefnur um a.m.k. eftirfarandi svið:

Arðgreiðslur	Persónuvernd	Umhverfismál
Áhættustýringu	Samfélagsábyrgð	Upplýsingaöryggi
Fjármagnsskipan	Samkeppnismál	Upplýsinga- og birtingamál
Innkaup	Samskipti við nærsamfélög	Öryggi-, heilsu- og vinnuvernd
Mannauðs- og jafnréttismál	Starfskjarastefnu	

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Siðferðisviðmið

Siðferðisviðmið fyrirtækisins eru skilgreind og sett fram í skjölum gæðakerfis Landsvirkjunar þar sem þau eru hluti af viðeigandi ferlum, en einnig er þau að finna í fræðsluefni fyrir starfsfólk. Siðareglur Landsvirkjunar og siðareglur birgja má finna á ytri vef fyrirtækisins.

Verði starfsfólk vart við ámælisverða háttsemi innan fyrirtækisins ber því að greina frá upplýsingum þess efnis samkvæmt skilgreindri viðbragðsáætlun. Tilgangur viðbragðsáætlunar um ámælisverða háttsemi er að lögbrot og annað hugsanlegt misferli verði upplýst við fyrsta tækifæri auk þess að hafa forvarnaráhrif. Meðal þess efnis sem tekið er á í áætluninni eru varnir gegn spillingu og mútum.

Mannréttindi

Stjórn Landsvirkjunar samþykkti reglur um keðjuábyrgð árið 2016, en þeim er ætlað að tryggja margvísleg réttindi vinnuafls Landsvirkjunar, hvort sem um ræðir starfsmenn verktaka, undirverktaka eða starfsmannaleiga. Meðal réttinda sem fjallað er um í reglunum eru laun, starfskjör og sjúkra- og slysatryggingar. Ekki hefur verið talin þörf á því að gefa út sérstaka mannréttindastefnu til viðbótar við þær reglur sem þegar eru til staðar og er ætlað að tryggja mannréttindi allra aðila sem koma að starfsemi Landsvirkjunar. Má þar nefna siðareglur Landsvirkjunar, siðareglur birgja Landsvirkjunar og viðbragðsáætlun um ámælisverða háttsemi sem fjallað er um hér að ofan.

Áhættustýring

Landsvirkjun fylgir formlegu ferli áhættustýringar til að draga fram og stýra fjárhagslegri og ófjárhagslegri áhættu fyrirtækisins. Með ferlinu er leitast við að kortleggja helstu áhættuþætti fyrirtækisins og gera viðeigandi ráðstafanir til að draga úr líkum á óæskilegum atburðum og mögulegum áhrifum þeirra á ímynd, fjárhag, heilsu og öryggi og umhverfi. Haldið er utan um áhættustýringu Landsvirkjunar í sérstöku upplýsingakerfi, þar sem unnið er með skilgreinda áhættuþætti og mótvægisaðgerðir. Nánar er fjallað um loftslagstengda áhættu í kafla um loftslags- og umhverfismál.

Landsvirkjun hefur fylgst náið með framvindu flokkunarreglugerðar Evrópusambandsins (EU Taxonomy Regulation) með það að markmiði að fyrirtækið uppfylli áfram allar kröfur sem gerðar eru til sjálfbærra fjárfestinga.

Nánar er fjallað er um fjárhagsáhættu Landsvirkjunar í skýringum við ársreikning þennan.

COVID-19

Landsvirkjun greip til margvíslegra ráðstafana til að styðja við efnahagslífið í upphafi heimsfaraldurins. Þá hefur fyrirtækið frá upphafi faraldursins lagt áherslu á að tryggja örugga orkuvinnslu í aflstöðvum og viðhaft ítrustu varúðarkröfur sem oft á tíðum hafa gengið lengra en tilskipanir stjórnvalda. Nánar er fjallað um heilsu og öryggi starfsmanna á tímum COVID-19 í kafla um samfélag.

Viðskiptavinir Landsvirkjunar

Eftir erfiðleika ársins 2020, þegar Landsvirkjun greip til aðgerða til að koma til móts við erfiða stöðu viðskiptavina á erlendum mörkuðum, varð mikill viðsnúningur á árinu 2021. Markaðir hafa tekið betur við sér en spár kváðu á um og viðskiptavinir fyrirtækisins hafa þannig fullnýtt samninga sína og sumir keypt meira orkumagn. Ekki hefur verið þörf á frekari aðgerðum til stuðnings við viðskiptavini vegna COVID-19.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Atvinnuskapandi verkefni

Á árinu var unnið að þremur verkefnum sem fóru inn á endurbótaáætlun orkuvirkja í rekstri sem viðspyrnuverkefni vegna COVID-19. Verkefnunum er ekki lokið og er áformað að þau verði unnin á næstu tveimur til þremur árum.

Orkutengd og loftslagsvæn nýsköpun

Landsvirkjun hefur lagt áherslu á orkutengda og loftslagsvæna nýsköpun í gegnum margvísleg samstarfsverkefni. Má þar nefna samstarf með nærsamfélögum virkjunarsvæða að því að undirbúa orkutengd tækifæri til framtíðar, til að mynda á sviði matvælaframleiðslu, sjálfbærrar nýtingar auðlinda og frumkvöðlastarfsemi. Einnig hefur verið unnið að því að undirbúa svæði til að taka á móti nýjum orkutengdum fjárfestingum. Enn fremur er unnið að verkefnum á sviði orkuskipta með fyrirtækjum og sveitafélögum, sérstaklega þegar kemur að orkuskiptum í flugi, flutningum og stærri ökutækjum sem ekki geta notast við rafhlöður.

Loftslags- og umhverfismál

Sjálfbærniáherslur

Loftslagsaðgerðir
Orkuvinnsla í sátt við náttúru landsins
Bætt nýting auðlinda og minni sóun

Loftslags- og umhverfisstefna

Loftslags- og umhverfismál eru kjarnamálefni í starfsemi Landsvirkjunar og starfar fyrirtækið eftir loftslags- og umhverfisstefnu. Tilgangur stefnunnar er að vernda umhverfið, samhliða ábyrgri nýtingu auðlindana og að stýra verklagi til að draga eins og kostur er úr álagi á umhverfið. Úr stefnunni má m.a. lesa:

- Landsvirkjun er í fararbroddi á sviði umhverfismála og stuðlar að sjálfbærri þróun í samfélaginu.
- Fyrirtækið ber virðingu fyrir náttúru landsins og ásýnd þess og vinnur stöðugt að því að bæta nýtingu auðlinda og koma í veg fyrir sóun. Áhersla er lögð á að þekkja umhverfisáhrif starfseminnar, að draga úr þeim og koma í veg fyrir umhverfisatvik.
- Landsvirkjun stefnir að kolefnishlutleysi og tekur virkan þátt í alþjóðlegri baráttu gegn loftslagsvánni. Markvisst er unnið að því að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda, auka bindingu og bregðast við þeim áskorunum og tækifærum sem loftslagsbreytingum fylgja.

Jákvæð og neikvæð umhverfisáhrif af starfseminni

Helsta leið heimsbyggðarinnar til þess að halda aftur af hnattrænni hlýnun af völdum gróðurhúsalofttegunda er að hætta að brenna kolum, gasi og olíu og beisla í staðinn endurnýjanlega orku. Hagnýting endurnýjanlegrar orku er stærsta framlag Íslendinga til loftslagsmála. Þá ná áhrif Landsvirkjunar út fyrir landsteinana, en fyrirtækið tekur þátt í því að beisla endurnýjanlega orku erlendis í gegnum dótturfélag sitt Landsvirkjun Power.

Auk þessa framlags til loftslagsmála hefur Landsvirkjun sett sér það markmið að nettó losun fyrirtækisins verði engin árið 2025. Upplýsingar um losun fyrirtækisins og framgang markmiða eru birtar í loftslagsbókhalda og staðfestar með takmarkaðri vissu samkvæmt ISO 14064-3. Fyrirtækið hefur skilgreint áætlun um það hvernig þessu marki verður náð og hægt er að lesa um hana á vef fyrirtækisins. Áherslur fyrirtækisins í þeirri áætlun eru, í þessari röð: Að koma í veg fyrir losun, að draga úr losun og að binda.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Nýting endurnýjanlegrar orku er óumdeilt eitt helsta vopn mannsins við að halda aftur af hnattrænni hlýnun af mannavöldum, en nýtingin kallar þó á inngrip í náttúruna. Áhrifin geta verið margvísleg og ólík eftir orkukostum. Áhrif af nýtingu vatnsorku eru ólík áhrifum af nýtingu jarðvarma, sem aftur eru ólík áhrifum af nýtingu vindorku. Af þessum sökum er mikilvægt að sýna ábyrgð, ganga vel um auðlindina og hámarka nýtingu þegar beislaðra auðlinda áður en farið er inn á ný svæði.

Landsvirkjun leggur áherslu á að þekkja umhverfisáhrif starfsemi sinnar, draga úr þeim og koma í veg fyrir umhverfisatvik. Fyrirtækið leggur mikið upp úr því að hanna og ganga frá orkumannvirkjum þannig þau falli sem best að landslagi og leggur metnað sinn í að ganga frá framkvæmdum þannig sem minnst sjái á nærumhverfinu og gróðri. Að lokum tekur Landsvirkjun þátt í landgræðslu og skógrækt til að veða á móti því landi sem fer undir orkumannvirki fyrirtækisins.

Markmið í loftslags- og umhverfismálum

Til að styðja við árangur okkar í loftslags- og umhverfismálum hefur Landsvirkjun sett sér markmið í málaflokknum. Markmiðin snúa að nýtingu auðlinda, kolefnishlutleysi, samdrætti í losun gróðurhúsalofttegunda, notkun jarðefnaeldsneytis og urðun á úrgangi ásamt markmiði um engin umhverfisatvik. Hér að neðan má sjá yfirlit yfir markmið loftslags- og umhverfisstefnu Landsvirkjunar.

Hámarka nýtingu þeirra auðlinda sem nú þegar hafa verið virkjaðar

Framan af ári var slaki í vinnsluferfi Landsvirkjunar sökum þess að stórir viðskiptavinir fyrirtækisins nýttu ekki til fulls samninga sökum erfiðra markaðsaðstæðna. Sú staða breyttist þó yfir árið. Undir lok ársins voru flestir viðskiptavinir fyrirtækisins að nýta samninga til fulls, vinnsluferfi Landsvirkjunar á fullum afköstum og dregið úr afhendingu á skerðanlegri orku.

Komum í veg fyrir öll atvik sem eru skaðleg fyrir umhverfið

Tvö umhverfisatvik áttu sér stað á árinu, orsakir atburðanna hafa verið greindar, verklag yfirfarið og viðeigandi verkferlar uppfærðir. Nánari upplýsingar um umhverfisatvik ársins má finna í ársskýrslu Landsvirkjunar.

Markmið um kolefnisspor og samdrátt í losun gróðurhúsalofttegunda

- Árið 2025 verður starfsemi Landsvirkjunar kolefnishlutlaus
- Árleg losun gróðurhúsalofttegunda undir 4 gCO₂ ígilda á kWst
- Hættum að kaupa jarðefnaeldsneyti árið 2030
- Engin urðun á virkum úrgangi frá almennri starfsemi árið 2024

Nánari umfjöllun um loftslagsmarkmið og stöðu þeirra má finna í útgefnu loftslagsbókhalda Landsvirkjunar sem staðfest hefur verið af vottunarfyrirtækinu Bureau Veritas.

Vottanir og staðlar

Umhverfisstjórnun Landsvirkjunar er vottuð samkvæmt alþjóðlega umhverfisstjórnunarstaðlinum ISO 14001. Fyrirtækið leggur áherslu á samráð og samvinnu við starfsfólk fyrirtækisins og hagaðila og fylgist grannt með alþjóðlegum áherslum í umhverfismálum.

Losun Landsvirkjunar er rýnd og staðfest (með takmarkaðri vissu) af Bureau Veritas, samkvæmt staðlinum ISO 14064-3. Losun Landsvirkjunar hefur verið staðfest með þessum hætti fyrir árin 2008, 2018, 2019, 2020 og nú 2021. Auk þess var kolefnisbinding á vegum Landsvirkjunar árið 2020 rýnd og staðfest (með takmarkaðri vissu) af Bureau Veritas árið 2021 samkvæmt staðlinum ISO 14064-2.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Landsvirkjun hefur skilað upplýsingum um loftslagsstýringu fyrirtækisins til CDP (áður Carbon Disclosure Project) frá árinu 2016. Árið 2020 fékk Landsvirkjun einkunnina A- fyrir skilin og var það á þeim tíma hæsta einkunn sem nokkurt íslenskt fyrirtæki hafði fengið. Árið 2021 var ákveðið að skila ekki inn upplýsingum til CDP. Umfangsmiklar skipulagsbreytingar í kjölfar endurskoðaðrar stefnu voru meðal ástæðna fyrir því að upplýsingum var ekki skilað til CDP árið 2021 auk þess sem lögð var áhersla á að vinna í stærri aðgerðum sem voru útistandandi. Landsvirkjun mun aftur skila til CDP fyrir árið 2022.

Samfélag

Sjálfbærniáherslur Öryggi og vellíðan starfsfólks og fagleg þjálfun
Jafnréttismál
Samvinna með nærsamfélögum

Mannauðs- og jafnréttisstefna

Í mannauðs- og jafnréttisstefnu Landsvirkjunar kemur fram að Landsvirkjun ætli að vera í fararbroddi sem vinnustaður og eftirsóttur fyrir hæfasta starfsfólkið hverju sinni. Mannauður fyrirtækisins er lykillinn að árangri fyrirtækisins og velgengni og fyrirtækið stendur vörð um vellíðan, þekkingu og jafnrétti meðal starfsfólks. Stefnan byggir á sex stefnumiðum, sem eru:

- Við ráðum hæft og framsækið starfsfólk
- Við leggjum áherslu á jafnrétti og tryggjum jöfn laun fyrir jafn verðmæt störf
- Við sköpum sveigjanlegt og jákvætt starfsumhverfi
- Við öflum okkur þekkingar og þróumst í starfi
- Við viljum framsækna stjórnun
- Við tökum vel á móti nýju fólki og kveðjum starfsfólk með virðingu

Mannauðurinn

Landsvirkjun er með starfsemi víða um landið, en um helmingur starfsfólks starfar í höfuðstöðvunum á Háaleitisbraut í Reykjavík og hinn helmingurinn á þeim fimm starfssvæðum sem staðsett eru við þær fimmtán vatnsaflsstöðvar, þrjár jarðvarmavirkjanir og tvær vindmyllur sem fyrirtækið starfrækir. Auk fastra starfsmanna og starfsfólks í hlutastarfi ræður Landsvirkjun fjölda ungmenna og háskólanema til sumarstarfa ár hvert.

Til að styðja við stefnumörkun fyrirtækisins og innleiðingu stefnunnar var ráðist í umfangsmikla stjórnenda- og leiðtogaþjálfun sem hófst árið 2020 og varði inn í árið 2021. Markmið þeirrar þjálfunar var að styðja við vöxt stjórnenda í sínu hlutverki, styðja við aukna teymisvinnu og gera stjórnendum og teyimum betur kleift að styðja með skýrum og öflugum hætti við framtíðarsýn, stefnu, fyrirtækjamenningu og rekstur Landsvirkjunar.

Á árinu var einnig unnið að mótun og þróun mannauðsferla innan fyrirtækisins. Tvisvar á ári eiga sér stað frammistöðusamtöl, þar sem farið er yfir þær hæfniskröfur sem fylgja hverju starfi og fær starfsfólk þar skýra umsögn og endurgjöf um það sem vel er gert og hvað betur má fara. Jafnframt hefur augin áhersla verið lögð á innri samskipti og bættu upplýsingagjöf til starfsfólks. Landsvirkjun hefur á síðustu árum stóreflt rafræna fræðslu og hefur notkun hennar aukist meðal starfsfólks.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Jafnrétti

Undanfarin ár hefur markviss vinna átt sér stað í jafnréttismálum á öllum sviðum fyrirtækisins. Árið 2021 lauk sérstakri þriggja ára aðgerðaráætlun, en þar undir var unnið að 17 umbótaverkefnum sem skilgreind höfðu verið til að ná og styðja við þau markmið og viðmið sem fyrirtækið vinnur eftir í jafnréttismálum. Í fyrirtækinu starfar jafnréttisnefnd undir formennsku forstjóra og hefur fyrirtækið skilgreint og birt jafnréttisáætlun til ársins 2024 í samræmi við lög 150/2020 um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna og rýnir framkvæmdastjórn áætlunina á hálfis árs fresti.

Landsvirkjun hefur m.a. sett sér að markmiði að tryggja jafna stöðu kynjanna á öllum stigum starfseminnar. Gætt er að jafnrétti hvað varðar framgang í starfi, ábyrgð og þátttöku í starfshópum og möguleika á endurmenntun og fræðslu. Þá leggur fyrirtækið áherslu á að vinnustaðurinn sé fjölskylduvænn og að starfsfólk sæti ekki áreitni eða ofbeldi af kynbundnum eða kynferðislegum toga á vinnustaðnum. Landsvirkjun hefur skilgreint viðbragðsáætlanir fyrir einelti, kynferðislega áreitni og kynbundna áreitni og ofbeldi (EKKO).

Markmið og vottanir í jafnréttismálum

Á árinu náðist sá áfangi, í fyrsta sinn í sögu fyrirtækisins, að kynjahlutföll í framkvæmdastjórn urðu jöfn. Enn hallar á konur þegar horft er á stjórnendastöður almennt hjá fyrirtækinu, en hlutfall kvenstjórnenda hjá Landsvirkjun var 33% í árslok 2021 og 34% í árslok 2020.

Landsvirkjun greiðir jöfn laun og/eða sömu kjör fyrir sömu eða jafn verðmæt störf. Fyrirtækið vinnur í samræmi við jafnlaunastaðalinn ÍST 85:2012 og er jafnlaunakerfi fyrirtækisins vottað af British Standard Institution (BSI). Fyrirtækið fékk á árinu endurnýjun á skirteini til næstu þriggja ára frá BSI. Á árinu 2021 hlaut fyrirtækið enn fremur í sjöunda skiptið gullmerki Jafnlaunaúttektar PwC. Úttektin leiddi í ljós að munur á grunn- og heildarlaunum karla og kvenna er innan þeirra marka sem PwC setur um góðan árangur í jafnlaunamálum. Í úttektinni mældust grunnlaun karla 0,8% hærrí en grunnlaun kvenna og heildarlaun karla voru 1,2% hærrí en heildarlaun kvenna.

Öryggis-, heilsu- og vinnuverndarstefna

Öryggis-, heilsu og vinnuverndarstefna Landsvirkjunar byggir á öryggismenningu og vinnuumhverfi sem tryggir vellíðan á vinnustað. Markmiðið er starfsemi án atvika sem valda varanlegum skaða. Stjórn Landsvirkjunar setur stefnuna, að fenginni tillögu frá forstjóra fyrirtækisins.

Stefna Landsvirkjunar er að til staðar sé sjálfbær öryggismenning sem byggir á gildum, samskiptum og hegðun starfsfólks á vinnustað. Áhersla er lögð á eftirfarandi:

- Líkamlegar og sálfélagslegar hættur eru greindar, áhættur metnar og stýringar innleiddar með forvarnir og stöðugar umbætur að leiðarljósi
- Starfsemi án atvika sem leiða til varanlegs skaða hjá starfsfólki
- Starfsemi stuðlar að vellíðan á vinnustað
- Að ábyrgð stjórnenda sé skýr og að starfsmenn viti að öryggi þeirra hefur ávallt forgang
- Hlítingu við opinberar kröfur sem snerta málaflökkinn
- Opin og heiðarleg samskipti og samráð við innri og ytri hagsmunaaðila um málaflökkinn

Markmið í öryggis-, heilsu- og vinnuverndarmálum

Til að styðja við árangur hefur Landsvirkjun sett sér markmið í málaflökknum.

	2021	2020
Fjarveruslys/200.000 vinnustundir = 0 (starfsfólk)	0,33	0,32
Fjarveruslys/200.000 vinnustundir = 0 (verktakar stærri verk)	Ekki mælanlegur vegna of fárra stunda	
Veikindadagar sem hlutfall af vinnustundum < 3%	3,1%	3,0%

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Andleg heilsa starfsfólks

Sálfélaglegt áhættumat var unnið í samstarfi við fyrirtækið Auðnast og var þar rýnt í áhættuþætti í hinum ólíku störfum innan Landsvirkjunar. Sjónum var einkum beint að þáttum á borð við streitu, stjórnun og atriði sem snúa að vinnuaðstöðu. Gerðar voru kannanir á líðan starfsfólks í Covid og sýndu niðurstöður að faraldurinn hafði minni áhrif á líðan fólks en óttast var.

Vottanir og staðlar í öryggis-, heilsu- og vinnuverndarmálum

Landsvirkjun er vottuð samkvæmt öryggis- heilsu og vinnuverndarstaðlinum ISO 45001 en staðallinn gerir kröfur um að unnið sé stöðugt að umbótum á öryggi, heilsu og vinnuvernd starfsfólks. Starfsemi Landsvirkjunar m.t.t. krafna í staðlinum er tekin út árlega og viðhélta fyrirtækið vottun á ISO 45001 í úttekt BSI á árinu 2021.

COVID áhrif

Síðan heimsfaraldur Covid-19 hófst í ársbyrjun 2020 hafa aðgerðir tekið mið af því að halda samfelldum rekstri Landsvirkjunar gangandi án truflana ásamt því að vernda heilsu starfsfólks. Þetta hefur gengið eftir og engin smit hafa borist inn í starfsemina þótt smit hafi komið upp á meðal starfsfólks utan frá.

Unnið hefur verið eftir viðbragðsáætlun vegna farsóttta og staðbundnar aðgerðir hafa verið í höndum viðbragðshópa sem skipaðir hafa verið á hverju starfsvæði fyrir sig. Aðgerðir hafa miðast við að koma í veg fyrir að missa stóra hópa í sóttkví og hefur það tekist vel. Á heildina litið hefur faraldurinn haft minni áhrif á rekstur Landsvirkjunar en óttast var í byrjun.

Unnið með samfélaginu

Starfsemi Landsvirkjunar hefur viðtæk áhrif í samfélaginu, ekki síst í nærsamfélagi við aflstöðvar fyrirtækisins. Eitt af stefnumiðum fyrirtækisins er að skapa stuðning og samstöðu með opnum samskiptum við hagsmunaaðila. Í öllum rekstrareiningum og í öllum framkvæmdaverkefnum er gerð hagsmunaaðilagreining og samskiptaáætlun með það að markmiði að eiga sem best samskipti um starfsemina.

Í kjölfar skipulagsbreytinga var á árinu stofnuð sérstök deild nærsamfélags og græns reksturs, en stofnun deildarinnar endurspeglar það mikilvægi sem Landsvirkjun leggur á samskipti sín og framlag til samfélagsins. Ný deild tilheyrir sviði samfélags og umhverfis, sem einnig var stofnað á árinu.

Fyrirtækið hefur á árinu unnið að því að þróa áherslur fyrirtækisins í samfélagsmálum með gerð samfélagsstefnu. Ný samfélagsstefna mun líta dagsins ljós á fyrsta ársfjórðungi ársins 2022, en þar er lögð áhersla á jákvæð samfélagsáhrif af starfsemi Landsvirkjunar með samtali og samvinnu og stuðningi við nýsköpun og verkefni sem hafa í för með sér samfélagslegan ábata. Tilgangur með gerð samfélagsstefnu er jafnframt að samræma verklag í samfélagsmálum á öllum starfsstöðvum fyrirtækisins.